

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

16.12.2008

EP-PE_TC1-COD(2007)0279

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 16. detsembril 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/.../EÜ kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta (EP-PE_TC1-COD(2007)0279)

PE 415.831

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 16. detsembril 2008. aastal

**eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/.../EÜ
kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras²

¹ 23. oktoobri 2008. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

² Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2008. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Asutamislepinguga nähakse ette siseturu rajamine, sealhulgas kaupade ja teenuste vaba liikumise takistuste kõrvaldamine liikmesriikide vahel ja sellise süsteemi sisseseadmine, mis tagab, et siseturul ei toimu konkurentsimoonusi.
- (2) Siseturu rajamist käsitlevaid asutamislepingu sätteid kohaldatakse kõigi tasu eest saadavate kaupade ja teenuste, kaasa arvatud kaitseotstarbeliste toodete suhtes, kuid need ei takista liikmesriikidel teatavatel tingimustel võtmast üksikjuhtudel muid meetmeid, kui nad leiavad, et on vaja kaitsta nende olulisi julgeolekuhuve.
- (3) Liikmesriikide õigus- ja haldusnormides, mis käsitlevad kaitseotstarbeliste toodete vedu ühenduse piires, on erinevusi, mis võivad takistada selliste toodete liikumist ning moonutada konkurentsi siseturul, pärssides seega uuendustegevust, tööstuskoostööd ning Euroopa Liidu kaitsetööstuse konkurentsivõimet.
- (4) Liikmesriikide õigusnormide üks eesmärke on üldiselt inimõiguste, rahu, julgeoleku ja stabiilsuse kaitse, kontrollides rangelt ja kehtestades piiranguid kaitseotstarbeliste toodete ekspordile ja levimisele kolmandatesse riikidesse ning ka teistesse liikmesriikidesse.

- (5) Selliseid piiranguid, mis takistavad kaitseotstarbeliste toodete liikumist ühenduse piires, ei saa kõrvaldada otseselt asutamislepingus sätestatud kaupade ja teenuste vaba liikumise põhimõtteid kohaldades, sest neid piiranguid võib igal üksikjuhul põhjendada asutamislepingu artikliga 30 või 296, mida liikmesriigid kohaldavad jätkuvalt eeldusel, et nende tingimused on täidetud.
- (6) Liikmesriikide asjakohaseid õigusnorme on seetõttu vaja ühtlustada nii, et lihtsustuks kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisene vedu ning oleks tagatud siseturu nõuetekohane toimimine. Käesolev direktiiv käsitleb üksnes reegleid ja korda, mis on seotud kaitseotstarbeliste toodetega, ning ei mõjuta seega liikmesriikide kaitseotstarbeliste toodete veo poliitikat.
- (7) Liikmesriikide asjakohaste õigusnormide ühtlustamine ei tohiks piirata liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi ja ülesandeid või nende otsustusõigust kaitseotstarbeliste toodete ekspordipoliitika osas.
- (8) Liikmesriikidele peaks jääma võimalus jätkata ja arendada edasi valitsustevahelist koostööd, järgides samal ajal käesoleva direktiivi sätteid.

- (9) Käesolevat direktiivi ei kohaldata selliste kaitseotstarbeliste toodete suhtes, mis ainult läbivad ühenduse territooriumi, nimelt selliste toodete suhtes, millele ei ole määratud muud tollikäitlusviisi peale välistransiidiprotseduuri või mis on lihtsalt paigutatud vabatsooni või -lattu, kus ei pea nende kohta pidama laovarvestust.
- (10) Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõigi kaitseotstarbeliste toodete suhtes, mis vastavad sõjaliste kaupade ühisele Euroopa Liidu nimekirjale¹, kaasa arvatud nende komponentide ja tehnoloogiate suhtes.
- (11) Käesolev direktiiv ei piira 28. novembri 1997. aasta ühismeetme 97/817/ÜVJP, mille nõukogu on vastu võtnud Euroopa Liidu lepingu artikli J.3 alusel jalaväemiinide kohta², rakendamist, ega piira 3. detsembril 2008. aastal Oslos allkirjastatud kassettlahingumooni konventsiooni ratifitseerimist ja rakendamist liikmesriikide poolt.
- (12) Kaitseotstarbeliste toodete vedu piiravates liikmesriikide õigusnormides sisalduvad inimõiguste, rahu, julgeoleku ja stabiilsuse tagamise eesmärgid eeldavad, et nende toodete veoks ühenduse piires on jätkuvalt vaja päritoluliikmesriigi luba ning vastuvõtva liikmesriigi garantiisid.

¹ ELT L 88, 29.3.2007, lk 58.

² EÜT L 338, 9.12.1997, lk 1.

- (13) Võttes arvesse käesolevas direktiivis nende eesmärkide kaitseks sätestatud kaitseklausleid, ei ole liikmesriikidel enam vaja kehtestada või säilitada muid piiranguid nende eesmärkide saavutamiseks asutamislepingu artiklite 30 ja 296 kohaselt.
- (14) Käesolev direktiiv ei piira selliste sätete kohaldamist, mis on vajalikud avaliku korra või avaliku julgeolekuga seotud põhjustel. Kaitseotstarbeliste toodete olemust ja eripära silmas pidades on avaliku korraga seotud põhjendused, näiteks veoohutus, ladustamisohutus, diversiooni oht ja kuritegevuse ennetamine käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks eriti olulised.
- (15) Käesolev direktiiv ei piira nõukogu 18. juuni 1991. aasta direktiivi 91/477/EMÜ (relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta)¹, eriti relvade liikumist ühenduses käsitlevate formaalsuste kohaldamist. Käesolev direktiiv ei piira nõukogu 5. aprilli 1993. aasta nõukogu direktiivi 93/15/EMÜ (tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide turuletoomist ja järelevalvet käsitlevate sätete ühtlustamise kohta)², laskemoona ühest riigist teise vedamist käsitlevate sätete kohaldamist.

¹ EÜT L 256, 13.9.1991, lk 51.

² EÜT L 121, 15.5.1993, lk 20.

- (16) Kõikide ühenduses toimuvate kaitseotstarbeliste toodete vedude puhul on tarvis eelnevalt koond-, üld-, või üksikut veoluba, mis on välja antud liikmesriigis, mille territooriumilt tarnija soovib kaitseotstarbelisi tooteid vedada. Liikmesriigid peaksid olema võimelised vabastama kaitseotstarbeliste toodete veod eelneva loa taotlemise kohustusest käesolevas direktiivis loetletud konkreetsetel juhtudel.
- (17) Liikmesriikidel peaks olema õigus loa andmisest keelduda või see eelnevalt anda. Siseturu põhimõtete kohaselt peaks luba kehtima kogu ühenduse territooriumil ning täiendavaid lube läbiveoks läbi teiste liikmesriikide või sisenemiseks teise liikmesriigi territooriumile ei peaks nõudma.
- (18) Liikmesriigid peaksid kindlaks määrama kaitseotstarbeliste toodete või kaitseotstarbeliste toodete liikide veolubade sobivad tüübid igale veotüübile, ning millised tingimused tuleb seada igale veoloale, võttes arvesse veo sensitiivsust.
- (19) Liikmesriigid peaksid nii palju kui võimalik hoiduma ekspordipiirangute kehtestamisest komponentide suhtes, aktsepteerides vastuvõtja kasutusviisi deklaratsiooni ning võttes arvesse, kui suures ulatuses integreeritakse komponendid vastuvõtja enda toodetesse.

- (20) Liikmesriigid peaksid kindlaks määrama veolubade saajad mittediskrimineerival viisil, välja arvatud juhul, kui on vaja kaitsta olulisi julgeolekuhuve.
- (21) Kaitseotstarbeliste toodete veo lihtsustamiseks peaksid liikmesriigid avaldama üldloa, millega antakse luba kõikidele ettevõtjatele, kes täidavad vastavas üldloas kindlaks määratud tingimused.
- (22) Kaitseotstarbeliste toodete veoks kaitsejõududele tuleks välja anda üldluba, et tagada tarnekindlus kõikidele liikmesriikidele, kes sooritavad kõnealuste toodete hankeid ühenduse piires.
- (23) Komponentide veoks sertifitseeritud Euroopa kaitseettevõtjatele tuleks välja anda üldluba, et tugevdada nende ettevõtjate omavahelist koostööd ja integratsiooni, eelkõige edendades tarneahela optimeerimist ning mastaabiefekti.
- (24) Valitsustevahelises koostööprogrammis osalevad liikmesriigid peaksid saama avaldada üldloa kaitseotstarbeliste toodete veoks teises osalevas liikmesriigis asuvale vastuvõtjale, et tagada koostööprogrammi elluviimine. Sellega parandatakse osalevates liikmesriikides asuvate ettevõtjate võimalusi osaleda valitsustevahelistes koostööprogrammides.

- (25) Liikmesriikidele peab jääma võimalus avaldada üldlube, et hõlmata juhud, mil inimõiguste, rahu, julgeoleku ja turvalisuse risk on toote ja vastuvõtja olemuse tõttu väga madal.
- (26) Juhul kui üldluba ei saa välja anda, peaks liikmesriik taotluse alusel väljastama üksikettevõtjatele koondloa, välja arvatud käesolevas direktiivis sätestatud juhtudel. Liikmesriigid peaksid saama väljastada pikendatavaid koondlubasid.
- (27) Ettevõtjad peaksid pädevatele asutustele teatama koondlubade kasutamisest, et kaitsta inimõigusi, rahu, julgeolekut ja stabiilsust ning võimaldada kaitseotstarbeliste toodete veo demokraatlikku kontrolli läbipaistva aruandluse teel.
- (28) Liikmesriikidele tuleks jätta võimalus määrata kindlaks üld-, koond- ja üksiklubade andmise tingimused piisavalt paindlikult, et võimaldada koostöö jätkumist olemasoleva rahvusvahelise ekspordikontrolli korra raames. Kuna ekspordi lubamine või keelamine kuulub ja peaks ka tulevikus jätkuvalt kuuluma liikmesriigi pädevusse, peaks selline koostöö lähtuma ekspordipoliitika vabatahtlikust koordineerimisest.

- (29) Kuna üksikjuhtumite eelkontroll kaitseotstarbeliste toodete päritoluriigis asendatakse järkjärgult üldise järelkontrolliga, siis tuleks luua tingimused vastastikuseks usalduseks, võttes kasutusele garantiid, mis tagavad, et kaitseotstarbelisi tooteid ei ekspordita ekspordipiiranguid eirates kolmandatesse riikidesse. Nimetatud põhimõtet tuleks järgida ka juhtudel, kui kaitseotstarbelisi tooteid veetakse enne kolmandasse riiki eksportimist läbi mitme liikmesriigi.
- (30) Kaitseotstarbeliste toodete ekspordipoliitika kohaldamise ühtlustamiseks teevad liikmesriigid koostööd nõukogu 8. detsembri 2008 aasta ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP (millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad)¹ raames, rakendades ühtseid kriteeriume ning keeldumisest teatamist ja konsultatsioonimehhanisme. Käesolev direktiiv ei tohiks takistada liikmesriikide võimalust määrata kindlaks kaitseotstarbeliste toodete veolubade tingimused, sealhulgas võimalikud ekspordipiirangud, eelkõige, kui see on vajalik kõnealuse ühise seisukoha raames toimuva koostöö seisukohalt.

¹ ELT L 335, 13.12.2008, lk 99.

- (31) Tarnijad peaksid vastuvõtjatele teatama igast veoloaga seotud piirangust, et tagada vastastikune usaldus ja usk vastuvõtja võimesse pidada kinni piirangutest veo järel, eelkõige kui tegemist on kolmandasse riiki suunduva ekspordi taotlusega.
- (32) Ettevõtjatele peaks jääma õigus otsustada, kas kasu, mis tuleneb võimalusest võtta vastu kaitseotstarbelisi tooteid üldise veoloa alusel, on piisav sertifitseerimistaotluse esitamiseks. Ettevõtjate grupi piires toimuvate vedude puhul peaks saama kasutada üldist veoluba, kui grupi liikmed on sertifitseeritud liikmesriigis, kus nad asuvad.
- (33) Sertifitseerimisel on vaja kasutada ühtseid kriteeriume, et saaks tekkida vastastikune usaldus, eelkõige usk vastuvõtja võimesse pidada kinni kaitseotstarbeliste toodete ekspordipiirangutest, kui toodete vedu on toimunud teises liikmesriigis välja antud veoloa alusel.
- (34) Vastastikuse usalduse tekkeks peaksid kaitseotstarbeliste toodete vastuvõtjad hoiduma selliste toodete eksportimisest, mille veoloas sisalduvad ekspordipiirangud.

- (35) Taotledes ekspordiluba kolmandatesse riikidesse, peaksid ettevõtjad teatama pädevatele asutustele, kas nad on pidanud kinni ekspordipiirangutest, mida veoloa välja andnud liikmesriik on kaitseotstarbelisele tootele esitanud. Sellega seoses tuletatakse meelde, et ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP sätestatud liikmesriikidevaheline konsultatsioonimehhanism on jätkuvalt eriliselt oluline.
- (36) Ettevõtjad peaksid ühenduse välispiiril esitama pädevale tolliasutusele tõendi ekspordiloa kohta, kui veoloa alusel vastuvõetud kaitseotstarbeline toode eksporditakse kolmandasse riiki.
- (37) Lisas esitatud kaitseotstarbeliste toodete nimekirja tuleks ajakohastada ranges vastavuses sõjaliste kaupade ühise Euroopa Liidu nimekirjaga.
- (38) Vastastikuse usalduse järk-järguliseks tekkeks on vaja, et liikmesriigid lepiksid kokku tõhusates meetmetes, kaasa arvatud karistused, mis võimaldaksid käesoleva direktiivi sätete jõustamist, eelkõige meetmetes, mille alusel ettevõtjad järgivad ühtseid sertifitseerimiskriteeriume ning piiranguid, mis on seotud kaitseotstarbeliste toodete edasise kasutamisega veo järel.

- (39) Juhul kui päritoluliikmesriigil on põhjendatud kahtlusi, kas sertifitseeritud vastuvõtja peab kinni üldise veoloa tingimustest, või kui luba andev liikmesriik leiab, et see võib mõjutada avalikku korda, avalikku julgeolekut või selle olulisi julgeolekuhuvisid, peab ta lisaks teistele liikmesriikidele ja komisjonile teatamisele olema võimeline ajutiselt peatama sellise ettevõtjaga seotud veoloa kehtivuse, võttes arvesse liikmesriigi kohustust tagada inimõigused, rahu, julgeolek ja stabiilsus.
- (40) Vastastikuse usalduse süvendamiseks tuleks käesoleva direktiivi täitmiseks vastu võetavate õigus- ja haldusnormide kohaldamine edasi lükata. See võimaldaks enne nende sätete kohaldamist hinnata saavutatud edu komisjoni aruande alusel, mis põhineb liikmesriikide esitatud teabel võetud meetmete kohta.
- (41) Komisjon avaldab direktiivi rakendamise kohta regulaarselt aruande, millele võib vajaduse korral lisada seadusandlikke ettepanekuid.

- (42) Käesolev direktiiv ei mõjuta regionaalliitude olemasolu või süvendamist Belgia ja Luksemburgi vahel või Belgia, Luksemburgi ja Madalmaade vahel, nagu on ette nähtud asutamislepingu artiklis 306.
- (43) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt reeglite ja korra lihtsustamine, mida kohaldatakse kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo suhtes, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada praeguste loamenetluste erinevuste ja veo piiriülese olemuse tõttu ning seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (44) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused¹.

¹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- (45) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus muuta lisa. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (46) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe¹ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja ühenduse huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

¹ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

I peatükk

Sisu, reguleerimisala ja mõisted

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on lihtsustada reegleid ja korda, mida kohaldatakse kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo suhtes, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine.
2. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide otsustusõigust kaitseotstarbeliste toodete ekspordipoliitika osas.
3. Käesoleva direktiivi kohaldamise suhtes kohaldatakse asutamislepingu artikleid 30 ja 296.
4. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide võimalust jätkata ja arendada edasi valitsustevahelist koostööd, järgides samas käesoleva direktiivi sätteid.

Artikkel 2

Reguleerimisala

Käesolevat direktiivi kohaldatakse lisas loetletud kaitseotstarbeliste toodete suhtes.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „kaitseotstarbeline toode” – mis tahes toode, mis on loetletud lisas;
- 2) „vedu” – igasugune kaitseotstarbelise toote vedu või liikumine tarnijalt teises liikmesriigis asuvale vastuvõtjale;
- 3) „tarnija” – ühenduses asuv juriidiline või füüsiline isik, kes on veo eest õiguslikult vastutav;
- 4) „vastuvõtja” – ühenduses asuv juriidiline või füüsiline isik, kes on õiguslikult vastutav veose vastuvõtmise eest;
- 5) „veoluba” – liikmesriigi pädeva asutuse poolt tarnijale antav luba vedada kaitseotstarbelisi tooteid teises liikmesriigis asuvale vastuvõtjale;
- 6) „ekspordiluba” – luba tarnida kaitseotstarbelisi tooteid kolmandas riigis asuvale juriidilisele või füüsilisele isikule;
- 7) „läbivedu” – kaitseotstarbeliste toodete transport läbi ühe või mitme liikmesriigi, mis ei ole ei päritolu- ega vastuvõttev liikmesriik.

II peatükk

Veoload

Artikkel 4

Üldsätted

1. Kaitseotstarbeliste toodete veoks liikmesriikide vahel on vaja eelnevat luba.
Kaitseotstarbeliste toodete läbiveoks läbi liikmesriikide või sisenemiseks liikmesriigi territooriumile, kus vastuvõtja asub, ei ole vaja teiste liikmesriikide luba, ilma et see piiraks selliste sätete kohaldamist, mis on vajalikud avaliku julgeoleku või avaliku korraga seotud põhjustel, näiteks muu hulgas veohutuse tagamiseks.
2. Olenemata lõikest 1 võivad liikmesriigid vabastada kaitseotstarbeliste toodete veod lõikes 1 sätestatud eelneva loa taotlemise kohustusest, kui:
 - a) tarnija või vastuvõtja on valitsusasutus või osa kaitsejõududest;
 - b) tarneid teostavad Euroopa Liit, NATO, Rahvusvaheline Aatomienergiaagentuur või muud valitsusvahelised organisatsioonid oma ülesannete täitmiseks;

- c) vedu on vajalik liikmesriikidevahelise relvastusalase koostööprogrammi rakendamiseks;
 - d) vedu on seotud humanitaarabiga katastroofi korral või annetusega eriolukorras või
 - e) vedu on vajalik parandamiseks, hooldamiseks, väljapanekuks või demonstreerimiseks või pärast neid.
3. Komisjon võib liikmesriigi taotlusel või omal algatusel muuta lõiget 2, et lisada juhud, mil:
- a) vedu toimub tingimustel, mis ei mõjuta avalikku korda või avalikku julgeolekut;
 - b) eelneva loa taotlemise kohustus on pärast käesoleva direktiivi vastuvõtmist sattunud vastuollu liikmesriikide rahvusvaheliste kohustustega või
 - c) see on vajalik artikli 1 lõikes 4 osutatud valitsustevaheliseks koostööks.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

4. Liikmesriigid tagavad, et tarnijad, kes soovivad vedada kaitseotstarbelisi tooteid oma vastavate territooriumidelt, võivad kasutada üldiseid veolubasid või taotleda koond- või üksikuid veolubasid vastavalt artiklitele 5, 6 ja 7.
5. Liikmesriigid määravad kindlaks kaitseotstarbeliste toodete või kaitseotstarbeliste toodete liikide jaoks loa tüübid vastavalt käesoleva artikli ning artiklite 5, 6 ja 7 sätetele.
6. Liikmesriigid määravad kindlaks kõik veolubade tingimused, sealhulgas kaitseotstarbeliste toodete mis tahes ekspordipiirangud füüsilistele või juriidilistele isikutele kolmandates riikides, võttes muu hulgas arvesse veoga tekkivat inimõiguste, rahu, julgeoleku ja turvalisuse tagamise riski. Liikmesriigid võivad ühenduse õigusega kooskõlas kasutada võimalust nõuda lõppkasutuse kinnitusi, kaasa arvatud lõppkasutajate sertifikaate.
7. Liikmesriigid määravad kindlaks veolubade tingimused komponentide puhul, võttes aluseks veo sensitiivsuse, hinnates seda muu hulgas järgmiste kriteeriumide alusel:
 - a) komponentide laad, võrreldes toodetega, millesse need inkorporeeritakse, ning võrreldes lõpptootega mis tahes lõppkasutusega, mis võib põhjustada probleeme;

- b) komponentide tähtsus, võrreldes toodetega, millesse need inkorporeeritakse.
8. Välja arvatud juhul, kui liikmesriik peab komponentide vedu sensitiivseks, hoidub liikmesriik mis tahes ekspordipiirangute kehtestamisest komponentide suhtes, kui vastuvõtja esitab kasutusviisi deklaratsiooni, millega tõestab, et veoloaga hõlmatud komponendid on integreeritud või integreeritakse tema enda toodetesse ning seetõttu ei saa neid hiljem sellisena vedada või eksportida, välja arvatud hooldamise või parandamise eesmärgil.
9. Liikmesriigid võivad veoloa igal ajal tagasi võtta, peatada selle kehtivuse või piirata selle kasutamist seoses oma oluliste julgeolekuhuvidega või kui see on vajalik avaliku korra või avaliku julgeolekuga seotud põhjustel või seoses loa saamise tingimustele mittevastamisega.

Artikkel 5

Üldised veoload

1. Liikmesriigid annavad välja üldisi veolube, millega nende territooriumil asuvad tarnijad, kes täidavad loa saamise tingimusi, saavad otsese loa loas nimetatavate kaitseotstarbeliste toodete vedudeks ühele või mitmele teises liikmesriigis asuvale vastuvõtjate kategooriale.

2. Ilma et see piiraks artikli 4 lõike 2 kohaldamist, antakse üldised veoload välja vähemalt järgmistel juhtudel:
 - a) vastuvõtja on osa liikmesriigi kaitsejõududest või kaitsevaldkonnas tegutsev ostja, kes teostab oste liikmesriigi kaitsejõudude ainukasutuse tarbeks;
 - b) vastuvõtja on artikli 9 kohaselt sertifitseeritud ettevõtja;
 - c) vedu toimub demonstreerimiste, hindamiste ja väljapanekute eesmärgil;
 - d) vedu toimub hooldamise ja parandamise eesmärgil, kui vastuvõtja on kaitseotstarbeliste toodete algne tarnija.
3. Liikmesriigid, kes osalevad valitsustevahelises koostööprogrammis, mis on seotud ühe või mitme kaitseotstarbelise toote arendamise, tootmise või kasutamisega, võivad anda üldisi veolube vedudeks teise liikmesriiki, kes osaleb selles programmis, kui programmi elluviimine seda eeldab.
4. Liikmesriigid võivad kehtestada registreerimistingimused enne üldise veoloa esimest kasutust, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi teiste sätete kohaldamist.

Artikkel 6

Koondveoload

1. Liikmesriigid otsustavad anda üksikule tarnijale taotluse alusel koondveoloo, millega lubatakse kaitseotstarbeliste toodete vedusid vastuvõtjatele ühes või mitmes muus liikmesriigis.
2. Liikmesriigid määravad iga koondveoloo puhul loaga hõlmatavad kaitseotstarbelised tooted või tootekategooriad, lubatud vastuvõtjad ja vastuvõtjate kategooriad.

Koondveoluba antakse vähemalt kolmeks aastaks ning liikmesriigid võivad seda pikendada.

Artikkel 7

Üksikud veoload

Liikmesriigid otsustavad anda üksikule tarnijale taotluse alusel üksiku veoloa, millega lubatakse üht täpsustatud koguses täpsustatud kaitseotstarbeliste toodete ühe või mitme saadetisena edastatavat vedu ühele vastuvõtjale järgmistel juhtudel:

- a) loataotlus piirdub üheainsa veoga;
- b) see on vajalik liikmesriigi oluliste julgeolekuhuvide kaitse või avaliku korraga seotud põhjustel;
- c) see on vajalik liikmesriikide rahvusvaheliste ülesannete ja kohustuste täitmiseks; või
- d) liikmesriigil on tõsine põhjus arvata, et tarnija ei ole võimeline täitma kõiki tingimusi, mis on vajalikud talle koondloa andmiseks.

III peatükk

Teave, sertifitseerimine ja eksport pärast vedu

Artikkel 8

Tarnijatelt saadav teave

1. Liikmesriigid tagavad, et kaitseotstarbeliste toodete tarnijad teavitavad vastuvõtjaid veolaa tingimustest, kaasa arvatud piirangutest, mis on seotud kaitseotstarbeliste toodete lõppkasutuse või ekspordiga.
2. Liikmesriigid tagavad, et tarnijad teavitavad mõistliku aja jooksul selle liikmesriigi pädevaid asutusi, kelle territooriumilt nad soovivad kaitseotstarbelisi tooteid vedada, oma kavatsusest kasutada üldist veoluba esimest korda. Liikmesriigid võivad määrata kindlaks lisateabe, mida võidakse nõuda üldise veolaa alusel veetavate kaitseotstarbeliste toodete kohta.

3. Liikmesriigid tagavad ja kontrollivad korrapäraselt, et tarnijad peavad täpset ja täielikku arvet oma vedude üle vastavalt asjaomases liikmesriigis kehtivatele õigusaktidele, ning määravad kindlaks aruandekohustuse, mis on seotud üldise, koond- või üksiku veoloa kasutamisega. Andmed sisaldavad äridokumente, kus on järgmine teave:
- a) kaitseotstarbelise toote kirjeldus ja viitenumber vastavalt lisale;
 - b) kaitseotstarbeliste toodete kogus ja väärtus;
 - c) veo kuupäev;
 - d) tarnija ja vastuvõtja nimi ja aadress;
 - e) kaitseotstarbeliste toodete lõppkasutus ja lõppkasutaja, juhul kui see on teada, ning
 - f) tõend selle kohta, et teave veoloaga seotud ekspordipiirangute kohta on edastatud kõnealuste kaitseotstarbeliste toodete vastuvõtjale.
4. Liikmesriigid tagavad, et tarnijad säilitavad lõikes 3 osutatud andmeid vähemalt sama kaua, kui on sätestatud asjaomastes siseriiklikes õigusaktides, mis käsitlevad ettevõtjate andmete säilitamise nõudeid, mis kehtivad asjaomases liikmesriigis, ning mitte mingil juhul vähem kui kolm aastat alates veo toimumise kalendriaasta lõppemisest. Need esitatakse taotluse korral selle liikmesriigi pädevale asutusele, mille territooriumilt tarnija kaitseotstarbelisi tooteid vedas.

Artikkel 9

Sertifitseerimine

1. Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes korraldavad nende territooriumil asuvate niisuguste kaitseotstarbeliste toodete vastuvõtjate sertifitseerimist, mille load on välja antud teiste liikmesriikide poolt vastavalt artikli 5 lõike 2 punktile b.
2. Sertifitseerimisega tõendatakse vastuvõtjast ettevõtja usaldusväärsust eelkõige tema suutlikkuse osas pidada kinni teisest liikmesriigist saadud veoloa alusel vastu võetud kaitseotstarbeliste toodete ekspordipiirangutest. Vastuvõtjast ettevõtja usaldusväärsust hinnatakse vastavalt järgmistele kriteeriumidele:
 - a) tõendatud kogemus kaitsealases tegevuses, võttes eelkõige arvesse andmeid ettevõtja poolt ekspordipiirangutest kinnipidamise kohta, mis tahes kohtuotsuseid kõnealuses küsimuses, luba toota või müüa kaitseotstarbelisi tooteid ning kogenud juhtkonda;
 - b) asjakohane tööstustegevus kaitseotstarbeliste toodete valdkonnas ühenduses, eelkõige võime integreerida süsteeme/alasüsteeme;
 - c) kõrgemast juhtkonnast nimetatakse isik, kes isiklikult vastutab veo ja ekspordi eest;

- d) punktis c nimetatud kõrgema juhtkonna esindaja on ettevõtja nimel alla kirjutanud kohustusele võtta kõik vajalikud meetmed, et järgida ja rakendada kõiki eritingimusi, mis on seotud mis tahes vastuvõetud komponendi või toote lõppkasutuse ja ekspordiga;
- e) punktis c nimetatud kõrgema juhtkonna esindaja on ettevõtja nimel alla kirjutanud kohustusele esitada pädevatele asutustele asjakohane üksikasjalik teave, vastates küsimustele ja järelepärimistele lõppkasutajate või lõppkasutuse kohta kõigi toodete puhul, mida ettevõtja on eksportinud, vedanud või vastu võtnud teise liikmesriigi veoloa alusel, ning
- f) punktis c nimetatud kõrgema juhtkonna esindaja on andnud oma allkirja kirjeldusele ettevõtjasisese nõuetele vastavuse programmi või veo- ja ekspordijuhtimise süsteemi kohta. Selles kirjelduses peavad olema esitatud üksikasjad, mis käsitlevad veo ja ekspordi haldamiseks eraldatud organisatsioonilisi, tehnilisi ja inimressursse, vastutusahelat ettevõtja struktuuris, sisekontrolli meetmeid, teadlikkuse tõstmist ja töötajate koolitust, füüsilisi ja tehnilisi turvameetmeid ning veo ja ekspordi kohta peetavat arvestust ja jälgitavust.

3. Sertifikaadid sisaldavad järgmist teavet:

- a) sertifikaadi välja andnud pädev asutus;

- b) vastuvõtja nimi ja aadress;
- c) kinnitus vastuvõtja vastavuse kohta lõikes 2 nimetatud tingimustele ja
- d) sertifikaadi väljaandmise kuupäev ja kehtivusaeg.

Punktis d osutatud sertifikaadi kehtivusaeg ei tohi mingil juhul olla pikem kui viis aastat.

- 4. Sertifikaat võib sisaldada lisatingimusi, mis on seotud järgmisega:
 - a) teave, mis on vajalik lõikes 2 osutatud kriteeriumidele vastavuse kontrollimiseks;
 - b) sertifikaadi peatamine või tühistamine.
- 5. Pädevad asutused teostavad vähemalt iga kolme aasta järel järelevalvet vastuvõtja vastavuse kohta lõikes 2 nimetatud kriteeriumidele ning lõikes 4 nimetatud lisatingimustele.
- 6. Liikmesriigid tunnustavad kõiki teises liikmesriigis käesoleva direktiivi kohaselt välja antud sertifikaate.

7. Kui pädev asutus leiab, et sertifikaadi omanik, kes asub vastava liikmesriigi territooriumil, ei vasta enam lõikes 2 nimetatud kriteeriumidele või lõikes 4 nimetatud tingimustele, siis võtab ta asjakohased meetmed. Selliste meetmete hulka võib kuuluda sertifikaadi tühistamine. Pädev asutus teatab oma otsusest komisjonile ja teistele liikmesriikidele.
 8. Liikmesriigid avaldavad sertifitseeritud vastuvõtjate nimekirja ning ajakohastavad seda regulaarselt, teavitades sellest ka komisjoni, Euroopa Parlamenti ja teisi liikmesriike.
- Komisjon teeb liikmesriikide poolt sertifitseeritud vastuvõtjate keskregistri kättesaadavaks oma veebisaidil.

Artikkel 10

Ekspordipiirangud

Liikmesriigid tagavad, et juhul kui kaitseotstarbelised tooted on vastu võetud teises liikmesriigis välja antud ning ekspordipiiranguid sisaldava veoloa alusel, teatavad nende toodete vastuvõtjad ekspordiluba taotledes oma pädevatele asutustele, et nad on piirangute tingimustest kinni pidanud, sealhulgas vajaduse korral, et nad on saanud päritoluliikmesriigi nõutava nõusoleku.

IV peatükk
Tolliprotseduurid ja halduskoostöö

Artikkel 11
Tolliprotseduurid

1. Liikmesriigid tagavad, et kaitseotstarbeliste toodete ekspordiformaalsuste täitmisel ekspordideklaratsioonide menetlemise eest vastutavas tolliasutuses tõendab eksportija, et nõuetekohane ekspordiluba on saadud.
2. Ilma et see piiraks nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92 (millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik)¹ kohaldamist, võib liikmesriik kuni 30 tööpäevaks peatada selliste kaitseotstarbeliste toodete ekspordi oma territooriumilt, mis on saadud teisest liikmesriigist veoloa alusel ja inkorporeeritud teise kaitseotstarbelisse tootesse, või vajaduse korral muul viisil takistada selliste toodete väljaviimist ühendusest oma territooriumi kaudu, kui leitakse et:
 - a) ekspordiluba andes ei võetud arvesse asjakohast teavet või
 - b) asjaolud on pärast ekspordiloe väljaandmist oluliselt muutunud.

¹ EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1.

3. Liikmesriigid võivad sätestada, et kaitseotstarbeliste toodete ekspordiga seotud tolliformaalsusi saab teostada ainult teatavates tolliasutustes.
4. Liikmesriigid, kes kasutavad lõikes 3 sätestatud õigust, teevad komisjonile teatavaks asjakohastest tolliasutused. Komisjon avaldab nimetatud teabe Euroopa Liidu Teataja C-seerias.

Artikkel 12

Teabevahetus

Koostöös komisjoniga võtavad liikmesriigid kõik asjakohased meetmed oma siseriiklike pädevate asutuste otsese koostöö ja teabevahetuse loomiseks.

V peatükk

Kaitseotstarbeliste toodete nimekirja ajakohastamine

Artikkel 13

Lisa kohandamine

1. Komisjon ajakohastab lisa esitatud kaitseotstarbeliste toodete nimekirja nii, et see oleks ranges vastavuses sõjaliste kaupade ühise Euroopa Liidu nimekirjaga.
2. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 14

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

VI peatükk

Lõppsätted

Artikkel 15

Kaitsemeetmed

1. Kui luba andev liikmesriik leiab, et on olemas tõsine risk, et artikli 9 kohaselt sertifitseeritud vastuvõtja teises liikmesriigis ei täida üldise veoloaga seotud tingimusi, või kui luba andev liikmesriik leiab, et see võib mõjutada avalikku korda, avalikku julgeolekut või tema olulisi julgeolekuhuvisid, siis teatab ta sellest kõnealusele teisele liikmesriigile ning taotleb olukorra kontrollimist.
2. Kui lõikes 1 osutatud kahtlused jätkuvad, võib luba andev liikmesriik ajutiselt peatada oma üldise veoloa kehtivuse selliste vastuvõtjate suhtes. Ta teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni ning esitab kõnealuse kaitsemeetme põhjused. Kaitsemeetme võtnud liikmesriik võib kaitsemeetme tühistada, kui seda ei peeta enam vajalikuks.

Artikkel 16

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad käesoleva direktiivi rakendamise käigus vastu võetud sätete rikkumisel kohaldatavate karistuste kohta, seda eelkõige juhul, kui antakse vale- või puudulikku teavet veoloaga seotud ekspordipiirangutest kinnipidamise kohta, mida nõutakse artikli 8 lõikes 1 ja artikli 10 lõikes 1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende eeskirjade rakendamine. Sätestatud karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Artikkel 17

Läbivaatamine ja aruandlus

1. Komisjon esitab hiljemalt ...^{*} aruande meetmete kohta, mida liikmesriigid on võtnud käesoleva direktiivi, eriti selle artiklite 9 kuni 12 ja 15 ülevõtmiseks.

^{*} 36 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

2. Komisjon vaatab läbi käesoleva direktiivi rakendamise ja esitab sellekohase aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt ...^{*}. Komisjon hindab eelkõige, kas ja mil määral on saavutatud käesoleva direktiivi eesmärgid, muu hulgas siseturu toimimise suhtes. Komisjon vaatab oma aruandes läbi käesoleva direktiivi artiklite 9 kuni 12 ja artikli 15 kohaldamise ning hindab selle mõju Euroopa kaitsevarustuse turu ja Euroopa kaitsealase tehnoloogilise ja tööstusliku baasi arengule, võttes muu hulgas arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate olukorda. Vajaduse korral lisatakse nimetatud aruandele õigusakti ettepanek.

Artikkel 18

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ...^{**}. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid meetmeid alates ...^{***}.

^{*} Seitse aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.
^{**} 24 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.
^{***} 36 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 19

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 20

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

Kaitseotstarbeliste toodete nimekiri

ML1 Sileraudsed tulirelvad kaliibriga alla 20 mm ja teised käsirelvad ning automaattulirelvad kaliibriga 12,7 mm (kaliiber 0,50 tolli) või vähem, ning lisavarustus ja spetsiaalselt neile loodud komponendid:

a. vintraudsed tulirelvad, karabiinid, revolvriv, püstolid, automaattulirelvad ja kuulipildujad;

Märkus Punkt ML1.a ei reguleeri järgmist:

1. musketid, vintraudsed tulirelvad ja karabiinid, mis on valmistatud enne 1938. aastat;
2. musketite, vintraudsete tulirelvade ja karabiinide reproduktsioonid, mille originaalid on valmistatud enne 1890. aastat;
3. revolvriv, püstolid ja kuulipildujad, mis on valmistatud enne 1890. aastat, ja nende reproduktsioonid.

b. sileraudsed tulirelvad:

1. sileraudsed tulirelvad, mis on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks;

2. muud sileraudsed tulirelvad:

- a. täisautomaatsed;
- b. poolautomaatsed või pumppüssid;
- c. relvad, milles kasutatakse hülsivaba (kestavaba) lahingumoonaga;
- d. helisummutid, spetsiaalsed relvaalused, rakised, relvade sihikud ja püssirohuvälgatuse summutid, mis on määratud punktis ML1.a, ML1.b või ML1.c reguleeritud tulirelvadele.

Märkus 1 Kategooria ML1 ei reguleeri sileraudseid jahi- ja sportrelvi. Need relvad ei tohi olla loodud sõjaliseks kasutamiseks ega olla täisautomaatsed.

Märkus 2 Kategooria ML1 ei reguleeri tulirelvi, mis on loodud või spetsiaalselt määratud paukpadrunite kasutamiseks ega võimalda tulistada ühegi nimekirja kantud lahingumoonaga.

Märkus 3 Kategooria ML1 ei reguleeri tulirelvi, milles kasutatakse ääretule padruneid ja mis ei ole täisautomaatsed.

Märkus 4 Punkt ML1.d ei reguleeri relvade optilisi sihikuid, millel puudub elektrooniline pilditöötluse funktsioon ning millel on kuni 4kordne suurendusvõime, eeldusel et need ei ole spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks.

ML2 SILERAUDSED RELVAD KALIIBRIGA 20 MM VÕI ROHKEM JA MUU RELVASTUS, MILLE KALIIBER ON SUUREM KUI 12,7 MM (KALIIBER 0,50 TOLLI), LENDKEHAD JA LISASEADMED NING NENDE SPETSIAALSELT LOODUD KOMPONENDID:

- a. tulirelvad, haubitsad, suurtükid, mortiirid, tankitõrjevahendid, rakettide stardiseadmed, leegiheitjad, vintraudsed tulirelvad, tagasilöögita relvasüsteemid, sileraudsed tulirelvad ja nende varjestamise seadmed;

Märkus 1 Punkt ML2.a hõlmab vedela paiskelaengu pihusteid, mõõteseadmeid, mahuteid ja teisi spetsiaalselt loodud komponente, mida kasutatakse punktis ML2.a reguleeritud varustusega.

Märkus 2 Punkt ML2.a ei reguleeri järgmist:

- 1. musketid, vintraudsed tulirelvad ja karabiinid, mis on valmistatud enne 1938. aastat;
 - 2. musketite, vintraudsete tulirelvade ja karabiinide reproduktsioonid, mille originaalid on valmistatud enne 1890. aastat.
- b. sõjalise otstarbega suitsukatte loomise vahendid ja sõjalised gaasilised ning pürotehnilised heite-kehad ja vahendid;

Märkus Punkt ML2.b ei reguleeri signaalraketipüstoleid.

- c. relvade sihikud.

ML3 LAHINGUMOON JA SÜTIKUSEADEVAHENDID NING SPETSIAALSELT NENDE JAOKS LOODUD KOMPONENDID:

- a. punktis ML1, ML2 või ML12 reguleeritud tulirelvade lahingumoon;
- b. spetsiaalselt punktis ML3.a reguleeritud lahingumoon jaoks loodud sütikuseadevahendid.

Märkus 1 Spetsiaalselt loodud komponendid hõlmavad:

- a. metallist või plastist tooteid nagu sütiku alasid, sütiku kapslid, padrunitilindi lülid (*cartridge link*), kuuli, mürsu või miini juhtnuudid (*rotating band*) ja lahingumoon metallsed osad;
- b. laengute aktiveerimise ja deaktiveerimise seadmed, süüteseadised, sensorid ja initsieerivad seadised;
- c. energiaallikad, mis võimaldavad väljastada ühekordse võimsa energialaengu;
- d. ärapõlevad laengukestad;
- e. kassettpommide, -miinide ja soojusjuhitavate projektiilide osislõhkekehad.

Märkus 2 Punkt ML3.a ei reguleeri ilma lendkehata tähekujuliselt suletud kestasuudmega (blankstar) lahingumoon ja läbipuuritud kestaga õppelaskemoona (dummy ammunition).

Märkus 3 Kategooria ML3.a ei reguleeri lahingumooni, mis on spetsiaalselt loodud:

- a. signalseerimiseks;
- b. lindude hirmutamiseks; või
- c. naftapuurkaevude gaasieraldiste läitmiseks.

ML4 POMMID, TORPEEDOD, REAKTIIVMÜRSUD, RAKETID, MUUD LÕHKEKEHAD JA LÕHKELAENGUD NING NENDEGA SEOTUD VARUSTUS JA LISAVARUSTUS, MIS ON SPETSIAALSELT LOODUD SÕJALISEKS KASUTAMISEKS, JA NENDELE SPETSIAALSELT LOODUD KOMPONENDID:

NB. Juhtimis- ja navigatsiooniseadmete kohta vt märkust 7 kategooria ML11 all.

- a. pommid, torpeedod, granaadid, suitsukanistrid, reaktiivmürsud, maamiinid, raketid, süvaveepommid, lõhkelaengud, lõhkeseadmed ja lõhkepaketid, pürotehnilised seadmed, lahingumoon ja simulaatorid (s.o varustus, mis simuleerib loetletud varustuse omadusi);

Märkus Punkt ML4.a hõlmab samuti:

- 1. suitsugranaate, süütepomme ja lõhkeseadmeid;
- 2. raketiotsakuid ja atmosfääri tungimise kanderaketi otsakuid.

- b. varustus, mis on spetsiaalselt loodud punktis ML4.a reguleeritud kaupade käsitlemiseks, juhtimiseks, aktiveerimiseks, nendele ühekordse võimsa energialaengu andmiseks, õhkulennutamiseks, maha- või vettepanekuks, üleskorjamiseks või kohapeal hävitamiseks, väljalaskmiseks, peibutamiseks, häirimiseks, lõhkamiseks ja avastamiseks.

Märkus Punkt ML4.b hõlmab samuti:

1. mobiilse gaasi vedeldamisvarustust, mis võimaldab toota päevas 1 000 kg või enam vedelat gaasi;
2. ujuvat elektriliselt pingestatud kaablit, mis võimaldab leida magnetmiine.

Tehniline märkus

Käsitavaid metallidetektoreid, mis oma konstruktsiooni poolest ei ole võimelised eristama maamiine teistest metallilistest objektidest, ei käsitata spetsiaalselt punktis ML4.a reguleeritud seadeldiste avastamiseks mõeldud varustusena.

ML5 TULEJUHTIMISVARUSTUS, SELLEGA SEOTUD HÄIRE- JA HOIATUSVARUSTUS, NING JUURDEKUULUVAD SÜSTEEMID, TESTIMIS-, SEADISTAMIS- JA VASTUMEETMETE VARUSTUS, MIS ON SPETSIAALSELT LOODUD SÕJALISEKS KASUTAMISEKS, NING NENDE JUURDE KUULUVAD SPETSIAALSELT LOODUD KOMPONENDID JA LISASEADMED:

- a. relvade sihikud, tulejuhtimis- ja positsioneerimisseadmed (*gun laying equipment*) ning relvakontrollisüsteemid;

- b. sihtmärgi tuvastamise, määramise, sihitamise ja seire või jälgimise varustus; avastamise, andmeühildamise ning äratundmise või identifitseerimise varustus; andurite ühildamise varustus;
- c. seadmed, mis on määratud vastumeetmete rakendamiseks punktis ML5.a või ML5.b reguleeritud varustusele;
- d. välitingimustes testimise ja varustuse seadistamise seadmed, mis on spetsiaalselt loodud kasutamiseks punktis ML5.a või ML5.b reguleeritud varustusega.

ML6 MAISMAATRANSPOORDIVAHENDID JA NENDE KOMPONENDID:

NB. Juhtimis- ja navigatsiooniseadmete kohta vt märkust 7 kategooria ML11 all.

- a. maismaatranspordivahendid ja nende komponendid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks;

Tehniline märkus

Punktis ML6.a hõlmab mõiste „maismaatranspordivahend” ka treilereid.

- b. mis tahes sõidukid, mida saab kasutada maastikul ning mille kõik rattad on veorattad ja mis on kaetud vastava materjaliga kaitseks ballistilise lennutrajektooriga füüsiliste kehade eest, III kaitseaste (NIJ 0108.01, september 1985 või võrreldava tasemega siseriiklik standard) või parem.

NB. Vt ka punkti ML13.a.

Märkus 1 Punkt ML6.a hõlmab samuti järgnevat:

- a. tankid ja muud relvastatud sõjaväe transpordivahendid ning sõjaväe transpordivahendid, millele on paigaldatud relvaalused seadmete või varustuse jaoks miinide mahapanekuks või kategoorias ML4 reguleeritud lahingumoonna õhkulennutamiseks;
- b. soomusmasinad;
- c. amfiibsed sõidukid ja sõidukid, mis on võimelised forsseerima sügavat veetõket;
- d. pioneerveokid (*recovery vehicles*) ning lahingumoonna ja relvasüsteemide transpordi veokid, millel on veose käitlemise seadmed.

Märkus 2 Kohandatud maismaatranspordivahend on reguleeritud punktis ML6.a sõjalise transpordivahendina, kui talle on lisatud üks või enam spetsiaalselt loodud sõjaotstarbelist komponenti, millega kaasneb selle transpordivahendi struktuuriliste, elektriliste või mehaaniliste omaduste muutus. Sellisteks kohandusteks võivad olla näiteks:

- a. pneumaatilised rehvikaitse, mis on spetsiaalselt loodud rehvide kaitseks kuulide eest või võimaldavad sõita rehvide tühjenedes;
- b. rehvide rõhu kontrollsüsteem, mida juhitakse liikuva sõiduki seest;
- c. sõiduki oluliste osade (näiteks kütusepaagid või kabiin) soomustamine;
- d. spetsiaalsed tugevdused või relvakinnitusrakised;
- e. voolukatkestuse korral kasutatav valgustussüsteem.

Märkus 3 Kategooria ML6 ei reguleeri tsiviilsõidukeid ja -veokeid, mis on loodud raha ja väärtesemete transpordiks, millel on soomustus või kaitse ballistilise lennutrajektooriga füüsiliste kehade eest.

ML7 KEEMILISED VÕI BIOLOOGILISED TOKSILISED ÜHENDID, MASSIRAHUTUSTE KONTROLLIMISEKS MÕELDUD KEEMILISED ÜHENDID, RADIOAKTIIVSED MATERJALID, NENDEGA SEOTUD VARUSTUS, KOMPONENDID JA MATERJALID:

a. bioloogilised ühendid ja radioaktiivsed materjalid, mis on kohandatud sõjas kasutamiseks, inim-või loomkaotuste põhjustamise ja seadmete, põllukultuuride või keskkonna kahjustamise eesmärgil;

b. keemiarelva (CW) ühendid, sealhulgas:

1. neuroparalüütilised ründaained:

a. O-alküül- (kuni C10, sealhulgas tsükloalküül-)alküül (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) fosfonofluoridaadid: sariin (GB):

O-isopropüülmetüülfosfonofluoridaat (CAS 107-44-8) ning

O-pinakolüülmetüülfosfonofluoridaat (CAS 96-64-0);

b. O-alküül- (kuni C10, sealhulgas tsükloalküül-) -N,N-dialküül (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) fosforamidotsüanidaadid: tabuun (GA):

O-etüül-N,N-dimetüülfosforamidotsüanidaat (CAS 77-81-6);

- c. O-alküül- (H või alküülid kuni C10, sealhulgas tsükloalküül-) O-2-dialküül- (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) aminoetüülalküül- (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) fosfonotiolaadid ja vastavad alküleeritud ja protoneeritud soolad:

VX: O-etüül-S-(2-diisopropüülaminoetüül)metüülfosfonotiolaat (CAS 50782-69-9);

2. sööbivad ründeained:

- a. väävel-sinepigaasid:

1. 2-kloroetüülklorometüülsulfiid (CAS 2625-76-5);
2. bis(2-kloroetüül)sulfiid (CAS 505-60-2);
3. bis(2-kloroetüültio)metaan (CAS 63869-13-6);
4. 1,2-bis(2-kloroetüültio)etaan (CAS 3563-36-8);
5. 1,3-bis(2-kloroetüültio)propaan (CAS 63905-10-2);
6. 1,4-bis(2-kloroetüültio)-n-butaan (CAS 142868-93-7);
7. 1,5-bis(2-kloroetüültio)-n-pentaan (CAS 142868-94-8);
8. bis(2-kloroetüültiometüül)eeter (CAS 63918-90-1);

- 9. bis(2-kloroetüültioetüül)eeter (CAS 63918-89-8);
- b. ljuisiidid:
 - 1. 2-klorovinüüldikloroarsiin (CAS 541-25-3);
 - 2. tris(2-klorovinüül)arsiin (CAS 40334-70-1);
 - 3. bis(2-klorovinüül)kloroarsiin (CAS 40334-69-8);
- c. lämmastik-sinepigaasid:
 - 1. HN1: bis(2-kloroetüül)etüülamiin (CAS 538-07-8);
 - 2. HN2: bis(2-kloroetüül)metüülamiin (CAS 51-75-2);
 - 3. HN3: tris(2-kloroetüül)amiin (CAS 555-77-1);
- 3. halvavad ründeained:
 - a. 3-kinuklindinüülbensülaat (BZ) (CAS 6581-06-2);
- 4. keemiarelvas kasutatavad defoliandid:
 - a. butüül-2-kloro-4-fluorofenoksüatsetaat (LNF);
 - b. 2,4,5-triklorofenoksüaadikhape segus 2,4-diklorofenoksüaadikhappega (Agent Orange);

c. keemiareelva binaarsed ja põhilised lähteained:

1. alküül- (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) fosfonüüldifluoriidid:

DF: metüülfosfonüüldifluoriid (CAS 676-99-3);

2. O-alküül- (H või alküülid kuni C10, sealhulgas tsükloalküül-) O-2-dialküül- (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) aminoetüülalküül- (metüül-, etüül-, n-propüül- või isopropüül-) fosfoniidid ja vastavad alküleeritud ja protoneeritud soolad:

QL: O-etüül-2-diisopropüülaminoetüülmetüül-fosfoniit (CAS 57856-11-8);

3. klorosariin: O-isopropüülmetüülfosfonokloridaat (CAS 1445-76-7);
4. klorosomaan: O-pinakolüülmetüülfosfonokloridaat (CAS 7040-57-5);

d. massirahutuste kontrollimiseks mõeldud keemilised ühendid, aktiivsed keemilised komponendid ja nende ühendid:

1. α -bromobenseenatsetonitriil (bromobensüülsüaniid) (CA) (CAS 5798-79-8);

2. [(2-klorofenüül)metüleen] propaandinitriil, (o-klorobensülideenmalonitriil (CS) (CAS 2698-41-1);
3. 2-kloro-1-fenüületanoon, fenüülatsüülkloriid (ω -kloroatsetofenoon) (CN) (CAS 532-27-4);
4. dibens-(b,f)-1,4-oksasefiin (CR) (CAS 257-07-8);
5. 10-kloro-5,10-dihüdrofenarsasiin, (fenarsasiinkloriid), (adamsiit), (DM) (CAS 578-94-9);
6. N-nonanoüülmorfoliin, (MPA) (CAS 5299-64-9);

Märkus 1 ML7.d. Kategooria ML7.d ei reguleeri enesekaitseks ettenähtud ja eraldi pakendatud massirahutuste kontrollimiseks mõeldud keemilisi ühendeid.

Märkus 2 Kategooria ML7.d ei reguleeri aktiivseid keemilisi komponente ja nende ühendeid, mis on määratud ja pakendatud toiduainetootmise jaoks või meditsiinilisel eesmärgil kasutamiseks.

- e. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks loodud või kohandatud varustus mis tahes alljärgnevalt loetletud materjalide, ühendite või seadmete ja neile spetsiaalselt loodud komponentide levitamiseks:

1. punktis ML7.a, ML7.b või ML7.d reguleeritud materjalid ja ühendid; või

2. punktis ML7.c loetletud lähteainetest valmistatud keemiarelv (CW);
- f. kaitsevarustus ja saaste kõrvaldamise varustus, nende spetsiaalselt loodud komponendid ning spetsiaalselt koostatud keemilised ühendid:
 1. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks ja kaitseks punktis ML7.a, ML7.b või ML7.d reguleeritud materjalide eest loodud või kohandatud varustus ja selle jaoks spetsiaalselt loodud komponendid;
 2. varustus, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks, selleks et kõrvaldada saaste punktis ML7.a või ML7.b reguleeritud materjalidega saastatud objektidelt, ja sellele varustusele spetsiaalselt loodud komponendid;
 3. keemilised ühendid, mis on spetsiaalselt välja arendatud/koostatud punktis ML7.a või ML7.b reguleeritud materjalide ja ühenditega saastunud objektidelt saaste kõrvaldamiseks;

Märkus Punkt ML7.f.1 hõlmab samuti:

- a. õhu konditsioneerimise seadmeid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud tuuma-, bioloogilise või keemilise saaste filtreerimiseks;
- b. kaitseriietust.

NB. Tsiviilotstarbeliste gaasimaskide ja kaitsevarustuse ja saaste kõrvaldamiseks kasutatava varustuse kohta vt samuti ELi kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1A004.

- g. varustus, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks, selleks et avastada või identifitseerida punktis ML7.a või ML7.b või ML7.d reguleeritud materjale, ja sellele varustusele spetsiaalselt loodud komponendid;

Märkus Punkt ML7.g ei reguleeri personaalseid radiatsioonidosimeetreid.

NB. Vt samuti ELi kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1A004.

- h. biopolümeerid, mis on spetsiaalselt loodud või töödeldud punktis ML7.b reguleeritud keemiarelvauhendite avastamiseks või identifitseerimiseks, ning spetsiaalsed rakukultuurid, mida kasutatakse nende tootmiseks;
- i. biokatalüsaatorid keemiarelva ühendite ja nende bioloogiliste süsteemide degradatsiooniks või nendest põhjustatud saaste kõrvaldamiseks:
 - 1. laboratoorse selektsiooni tingimustes või bioloogilisi süsteeme geneetiliselt manipuleerides saadud biokatalüsaatorid, mis on spetsiaalselt loodud punktis ML7.b reguleeritud ühendite degradatsiooniks või nendest põhjustatud saaste kõrvaldamiseks;
 - 2. bioloogilised süsteemid: ekspressioonivektorid, viirused või rakukultuurid, mis sisaldavad punktis ML7.i.1 reguleeritud biokatalüsaatorite tootmiseks vajalikku eriteavet.

Märkus 1 Punktid ML7.b ja ML7.d ei reguleeri järgmisi aineid:

- a. tsüaanakloriid (CAS 506-77-4). Vt ELi kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C450.a.5;
- b. vesiniktsüaniidhape (CAS 74-90-8);
- c. kloor (CAS 7782-50-5);
- d. karbonüülkloriid (fosgeen) (CAS 75-44-5). Vt ELi kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C450.a.4;
- e. difosgeen (triklorometüülkloroformiaat) (CAS 503-38-8);
- f. välja jäetud;
- g. orto- (CAS 89-92-9), meta- (CAS 620-13-3) ja paraksüülülbromiid (CAS 104-81-4);
- h. bensüülbromiid (CAS 100-39-0);
- i. bensüüljodiid (CAS 620-05-3);
- j. bromoatsetoon (CAS 598-31-2);
- k. tsüaanbromiid (CAS 506-68-3);
- l. bromometüületüülketoon (CAS 816-40-0);

- m. kloroatsetoon (CAS 78-95-5);
- n. etüüljodoatsetaat (CAS 623-48-3);
- o. jodoatsetoon (CAS 3019-04-3);
- p. kloropikriin (CAS 76-06-2). Vt ELi kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C450.a.7;

Märkus 2 Punktides ML7.h ja ML7.i.2 reguleeritud rakukultuuride ja bioloogiliste süsteemide loetelu on ammendav ja antud alapunktid ei reguleeri tsiviilvaldkondades, nagu põllumajanduses, ravimitööstuses, meditsiinis, veterinaarias, keskkonnakaitstes, jäätmekäitluses ja toiduainetööstuses kasutatavaid rakke ja bioloogilisi süsteeme.

ML8 KÕRGE SISEENERGIAGA MATERJALID JA NENDEGA SEOTUD AINED:

NB. Vt samuti ELi kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C011.

Tehnilised märkused

1. Selles kategoorias nimetatakse seguks kompositsiooni kahest või enamast ainest, millest vähemalt üks on loetletud kategooria ML8 alapunktides.
2. Kategooria ML8 reguleerib kõiki alapunktides loetletud aineid, isegi kui neid ei kasutata näidatud otstarbel. (Näiteks kasutatakse triaminoguanidiinnitraati (TAGN) peamiselt lõhkeainena, kuid seda võidakse kasutada ka kütuse või oksüdeerijana.)

a. lõhkeained ja nende segud:

1. ADNBF (aminodinitrobensofuroksaan või 7-amino-4,6-dinitrobensofurasaan-1-oksiid) (CAS 97096-78-1);
2. BNCP (cis-bis(5-nitrotetrasolato)tetraammiinkoobalt(III)perkloraat) (CAS 117412-28-9);
3. CL-14 (diaminodinitrobensofuroksaan või 5,7-diamino-4,6-dinitrobensofurasaan-1-oksiid) (CAS 117907-74-1);
4. CL-20 (HNIW või heksanitroheksaasaisovürtsitaan) (CAS 135285-90-4); CL-20 klatraadid (vt ka vastavaid lähteaineid punktides ML8.g.3 ja g.4);
5. CP (2-(5-tsüanotetrasolato)pentaammiinkoobalt(III)perkloraat) (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetüleen, FOX7);
7. DATB (diaminotrinitrobenseen) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-dinitrodifurasanopiperasiin);
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropürasiin-1-oksiid, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-heksanitrobifenüül või dipikramiid) (CAS 17215-44-0);

11. DNGU (DINGU või dinitroglükooluriil) (CAS 55510-04-8);
12. järgmised furasaanid:
 - a. DAAOF (diaminoasoksüfurasaan);
 - b. DAAzF (diaminoasofurasaan) (CAS 78644-90-3);
13. HMX ja selle derivaadid (vt ka vastavaid lähteaineid punktis ML8.g.5):
 - a. HMX (tsüklotetrametüleentetranitramiin, oktahüdro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrasiin, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraasatsüklooktaan, oktogeen) (CAS 2691-41-0);
 - b. HMX-i difluoroamiinitud analoogid;
 - c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraasabitsüklo[3.3.0]oktaanoon-3, tetranitrosemiglüko-uriil või ketobitsüklo-HMX) (CAS 130256-72-3);
14. HNAD (heksanitroadamantaan) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (heksanitrostilbeen) (CAS 20062-22-0);
16. järgmised imidasoolid:
 - a. BNNII (oktahüdro-2,5-bis(nitroimino)imidaso[4,5-d]imidasool);

- b. DNI (2,4-dinitroimidasool) (CAS 5213-49-0);
 - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidasool);
 - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriasolo)-2,4-dinitroimidasool);
 - e. PTIA (1-pikrüül-2,4,5-trinitroimidasool);
17. NTNMH (1-(2-nitrotriasolo)-2-dinitrometüleenhüdrasiin);
 18. NTO (ONTA või 3-nitro-1,2,4-triasool-5-oon) (CAS 932-64-9);
 19. polünitrokubaanid enam kui nelja nitrorühmaga;
 20. PYX (2,6-bis(pikrüülamino)-3,5-dinitropüridiin) (CAS 38082-89-2);
 21. RDX ja selle järgmised derivaadid:
 - a. RDX (tsüklotrimetüleentrinitramiin, tsükloniit, T4, heksahüdro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triasiin, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triasa-tsükloheksaan, heksogeen) (CAS 121-82-4);
 - b. Keto-RDX (K-6 või 2,4,6-trinitro-2,4,6-triasatsükloheksanoon) (CAS 115029-35-1);
 22. TAGN (triaminoguanidiinnitrat) (CAS 4000-16-2);

23. TATB (triaminotrinitrobenseen) (CAS 3058-38-6) (vt ka vastavaid lähteained punktis ML8.g.7);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoroamiin)oktahüdro-1,5-dinitro-1,5-diasotsiin);
25. järgmised tetrasoolid:
 - a. NTAT (nitrotriasoolaminotetrasool);
 - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriasolo)-4-nitrotetrasool);
26. tetrüül (trinitrofenüülmetüülnitramiin) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraasadekaliin) (CAS 135877-16-6) (vt ka vastavaid lähteained punktis ML8.g.6);
28. TNAZ (1,3,3-trinitroasetidiin) (CAS 97645-24-4) (vt ka vastavaid lähteained punktis ML8.g.2);
29. TNGU (SORGUYL või tetranitroglükooluriil) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-püridasino[4,5-d]püridasiin) (CAS 229176-04-9);
31. järgmised triasiinid:
 - a. DNAM (2-oksü-4,6-dinitroamino-s-triasiin) (CAS 19899-80-0);

- b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-heksahüdro-1,3,5-triasiin) (CAS 130400-13-4);
32. järgmised triasoolid:
- a. 5-asido-2-nitrotriasool;
- b. ADHTDN (4-amino-3,5-dihüdrasino-1,2,4-triasooldinitramiid) (CAS 1614-08-0);
- c. ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triasool);
- d. BDNTA (bis(dinitrotriasool)amiin);
- e. DBT (3,3'-dinitro-5,5-bis-1,2,4-triasool) (CAS 30003-46-4);
- f. DNBT (dinitrobistriasool) (CAS 70890-46-9);
- g. NTDNA (2-nitrotriasool-5-dinitramiid) (CAS 75393-84-9);
- h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriasolo)-3,5-dinitrotriasool);
- i. PDNT (1-pikrüül-3,5-dinitrotriasool);
- j. TACOT (tetranitrobensotriasolobensotriasool) (CAS 25243-36-1);

33. muud punktis ML8.a loetlemata lõhkeained, mille detonatsioonikiirus kõrgeimal tihedusel on suurem kui 8 700 m/s või mille detonatsioonisurve on suurem kui 34 GPa (340 kbar);
 34. muud punktis ML8.a loetlemata orgaanilised lõhkeained detonatsioonisurvega 25 GPa (250 kbar) või enam, mis säilitavad temperatuuril 523 K (250 °C) või enam stabiilsuse vähemalt 5 minuti kestel;
- b. järgmised raketikütused:
1. mis tahes ÜRO klassile 1.1 vastav tahke raketikütus teoreetilise eriimpulsiga (standardtingi-mustel) üle 250 s mittemetallilise või üle 270 s või enam alumiinse koostise korral;
 2. mis tahes ÜRO klassile 1.3 vastav tahke raketikütus teoreetilise eriimpulsiga (standardtingi-mustel) üle 230 s mittehalogeense, 250 s mittemetallilise ja 266 s metallilise koostise korral;
 3. raketikütused jõukonstandiga üle 1 200 kJ/kg;
 4. raketikütused püsiva lineaarse põlemiskiirusega üle 38 mm/s, mõõdetuna ühe inhibeeritud ribaga, standardtingimustel – rõhk 6,89 MPa (68,9 bar) ja temperatuur 294 K (21 °C);

5. elastomeer-kohandatud valatud kahealuselised raketikütused (EMCDB) venivusega rohkem kui 5 % temperatuuril 233 K (– 40 °C) maksimaalse pinge korral;
 6. mis tahes raketikütus, mis sisaldab punktis ML8.a. loetletud aineid;
- c. pürotehnika, kütused ja nendega seotud ained ning nende segud:
1. spetsiaalselt sõjaliseks otstarbeks koostatud lennukikütused;
 2. alane (alumiiniumhüdriid) (CAS 7784-21-6);
 3. karboraanid; dekaboraan (CAS 17702-41-9), pentaboraanid (CAS 19624-22-7 ja 18433-84-6) ja nende derivaadid;
 4. hüdrasiin ja selle järgmised derivaadid (vt ka hüdrasiini oksüdeerivaid derivaate punktides ML8.d.8 ja ML8.d.9):
 - a. hüdrasiin (CAS 302-01-2) kontsentratsioonis 70 % või üle selle;
 - b. monometüülhüdrasiin (CAS 60-34-4);
 - c. sümmeetriline dimetüülhüdrasiin (CAS 540-73-8);
 - d. asümmeetriline dimetüülhüdrasiin (CAS 57-14-7);

5. kerakujulistest, pihustatud, kerajatest, helbelistest või peenestatud osakestest koosnevad metallilised kütused, mis on valmistatud materjalist, mis sisaldab 99 % või enam üskõik mida järgnevast:
 - a. järgmiste ainete metallid ja metallisegud:
 1. berüllium (CAS 7440-41-7), osakeste suurusega alla 60 µm;
 2. rauapulber (CAS 7439-89-6), osakeste suurusega 3 µm või alla selle, mis on saadud raudoksiidi redutseerimisel vesinikuga;
 - b. segud, mis sisaldavad üskõik mida järgnevast:
 1. tsirkoonium (CAS 7440-67-7), magneesium (CAS 7439-95-4) ja nende sulamid osakeste suurusega alla 60 µm;
 2. boorist (CAS 7440-42-8) või boorkarbiidist (CAS 12069-32-8) kütused puhtusega 85 % või rohkem ja osakeste suurusega alla 60 µm;
6. sõjalised materjalid, mis sisaldavad spetsiaalselt leegiheitjates või süütelaskemoonas kasutamiseks koostatud süsivesinikpõletusaine paksendeid, nagu metallstearaate või -palmitaate (näiteks oktopalmitaate (CAS 637-12-7)) või M1, M2 või M3 paksendeid;
7. perklooraadid, kloraadid ja kromaadid segus pulbriliste metallidega või teiste kõrge energiasisaldusega kütusekomponentidega;

8. kerakujulistest osakestest alumiiniumipulber (CAS 7429-90-5), osakeste suurusega 60 µm või alla selle, mis on valmistatud materjalist alumiiniumisisaldusega 99 % või rohkem;
9. titaani alahüdriid (TiH_n) stöhhiomeetriaga $n = 0,65-1,68$.

Märkus 1 Punktis ML8.c.1 reguleeritud lennukikütuste alla kuuluvad ainult lõpptooted, mitte nende koostisosad.

Märkus 2 Punkt ML8.c.4.a ei reguleeri spetsiaalselt korrosiooni tõrjeks koostatud hüdrasiinisegusid.

Märkus 3 Punktis ML8.c.5 reguleeritud metalle või sulameid sisaldavad lõhkeained ja kütused on nimetatud punktis hõlmatud, sõltumata sellest, kas metallid või sulamid on kapseldatud alumiiniumis, magneesiumis, tsirkooniumis või berülliumis või mitte.

Märkus 4 Punkt ML8.c.5.b.2 ei reguleeri boori ja boorkarbiidi, mis on rikastatud boor-10ga (boor-10 sisaldus 20 % või rohkem).

d. järgmised oksüdeerijad ja nende segud:

1. ADN (ammooniumdinitramiid või SR 12) (CAS 140456-78-6);
2. AP (ammooniumperkloraat) (CAS 7790-98-9);
3. ühendid, mis sisaldavad fluori ja mis tahes järgmist:
 - a. muud halogeenid;
 - b. hapnik või
 - c. lämmastik;

Märkus 1 Punkt ML8.d.3 ei reguleeri kloori trifluoriidi. Vt ELi kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C238.

Märkus 2 Punkt ML8.d.3 ei reguleeri gaasilises olekus lämmastiktrifluoriidi.

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diasetidiin) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (hüdrosüülammooniumnitraat) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (hüdrosüülammooniumperklooraat) (CAS 15588-62-2);
7. HFN (hüdrasiiniumnitroformiaat) (CAS 20773-28-8);
8. hüdrasiinnitraat (CAS 37836-27-4);
9. hüdrasiinperklooraat (CAS 27978-54-7);
10. vedelad oksüdeerijad, mis koosnevad inhibiitoriga punasest suitsevast lämmastikhapest (IRFNA) (CAS 8007-58-7) või sisaldavad seda;

Märkus Punkt ML8.d.10 ei reguleeri inhibiitorita suitsevat lämmastikhapet.

e. järgmised sideained, plastifikaatorid, monomeerid ja polümeerid:

1. AMMO (asidometüülmetüülloksetaan ja selle polümeerid) (CAS 90683-29-7) (vt ka vastavaid lähteaineid punktis ML8.g.1);

2. BAMO (bisasidometüülloksetaan ja selle polümeerid) (CAS 17607-20-4) (vt ka vastavaid lähteaineid punktis ML8.g.1.);
3. BDNPA (bis(2,2-dinitropropüül)atsetaal) (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF (bis(2,2-dinitropropüül)formaal) (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butaantriooltrinitraat) (CAS 6659-60-5) (vt ka vastavaid lähteaineid punktis ML8.g.8);
6. kõrge siseenergiaga, nitro-, asido-, nitraat-, nitrasi- või difluoroaminorühmi sisaldavad, spetsiaalselt sõjaliseks otstarbeks koostatud monomeerid, plastifikaatorid ja polümeerid;
7. FAMAO (3-difluoroaminometüül-3-asidometüülloksetaan) ja selle polümeerid;
8. FEFO (bis(2-fluoro-2,2-dinitroetüül)formaal) (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (polü-2,2,3,3,4,4-heksafluoropentaan-1,5-dioolformaal) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (polü-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-trifluorometüül-3-oksahexaan-1,7-dioolformaal);
11. GAP (glütsidülasiid-polümeer) (CAS 143178-24-9) ja selle derivaadid;

12. HTPB (hüdrosüül-termineeritud polübutadieen), mille hüdrosüülfunktsionaalsus jääb vahemikku 2,2–2,4, hüdrosüülarv on väiksem kui 0,77 meq/g ja viskoossus 30 °C juures väiksem kui 47 puaasi (CAS 69102-90-5);
 13. madala molekulmassiga (alla 10 000) alkohol-funktsionaalne polüepikloorhüdrin; polüepi-kloorhüdrindiool ja -triool;
 14. NENA-d (nitratotüülnitramiinühendid) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 ja 85954-06-9);
 15. PGN (polü-GLYN, polüglütsidüülnitraat või polü(nitratometüüloksiraan)) (CAS 27814-48-8);
 16. polü-NIMMO (polünitratometüülmetüüloksüetaan) või polü-NMMO (polü[3-nitratometüül-3-metüül-oksüetaan]) (CAS 84051-81-0);
 17. polünitroortokarbonaadid;
 18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoksü]propaan või tris-vinoksüpropaanadukt) (CAS 53159-39-0).
- f. järgmised lisained:
1. aluseline vasksalitsülaad (CAS 62320-94-9);

2. BHEGA (bis(2-hüdroksüetüül)glükoolamiid) (CAS 17409-41-5);
3. BNO (butadieennitriiloksiid) (CAS 9003-18-3);
4. järgmised ferrotseeni derivaadid:
 - a. butatseen (CAS 125856-62-4);
 - b. katotseen (2,2-bis-etüülferrotsenüülpropan) (CAS 37206-42-1);
 - c. ferrotseenkarboksüülhapped;
 - d. n-butüülferrotseen (CAS 31904-29-7);
 - e. muud polümeerse ferrotseeni adukt-derivaadid;
5. plii-β-resortsülaat (CAS 20936-32-7);
6. pliitsitraat (CAS 14450-60-3);
7. β-resortsilaadi või salitsülaatide plii-vaskkelaadid (CAS 68411-07-4);
8. pliimaleaat (CAS 19136-34-6);
9. pliisalitsülaat (CAS 15748-73-9);

10. pliistannaat (CAS 12036-31-6);
11. MAPO (tris-1-(2-metüül)asiridinüülfosfiinoksiid) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metüülasiri-dinüül)-2-(2-hüdroksüpropanoksü)propüülaminofosfiinoksiid) ja teised MAPO derivaadid;
12. metüül-BAPO (bis(2-metüülasiridinüül)metüülaminofosfiinoksiid) (CAS 85068-72-0);
13. n-metüül-p-nitroaniliin (CAS 100-15-2);
14. 3-nitrasa-1,5-pentaandiisotsüanaat (CAS 7406-61-9);
15. järgmised metallorgaanilised sidusreaktiivid:
 - a. neopentüül(diallül)oksütris(dioktüül)fosfatotitanaat (CAS 103850-22-2), samuti tuntud kui titaan IV, 2,2[bis(2-propenolatometüül)butanolatotris(dioktüül)fosfaat] (CAS 110438-25-0) või LICA 12 (CAS 103850-22-2);
 - b. titaan IV, [(2-propeen-1-olato)metüülpropanolatometüül]butaan-1-olatotris(dioktüül)püro-fosfaat ehk KR 3538;
 - c. titaan IV, [(2-propeen-1-olato)metüülpropanolatometüül]butaan-1-olatotris(dioktüül)püro-fosfaat;
16. polütsüanodifluoroaminoetüleenoksiid;

17. polüfunktsionaalsed asiridiinamiidid isoftaal-, trimesüül- (BITA- või butüleenimiintrimes-amiid-), isotsüaanuur- või trimetüüladiipiinskelettidega ja 2-metüül- või 2-etüül-asendajatega asiridiintsükliis;
 18. polüpropüleenimiin (2-metüülasiiridiin) (CAS 75-55-8);
 19. ülipeen raudoksiid (Fe_2O_3) eripinnaga üle 250 m²/g ja keskmise osakeste suurusega 3,0 nm või vähem;
 20. TEPAN (tetraetüleenpentaamiinakrüülnitriil) (CAS 68412-45-3); tsüanoetüleeritud polü-amiinid ja nende soolad;
 21. TEPANOL (tetraetüleenpentaamiinakrüülnitriilglütsool) (CAS 68412-46-4); tsüanoetüleeritud polüamiinide aduktid glütsooliga ja nende soolad;
 22. TPB (trifenüülvismut) (CAS 603-33-8);
- g. järgmised lähteained:
- NB. Punktis ML8.g. viidatakse reguleeritud kõrge siseenergiaga materjalidele, mida neist ainetest valmistatakse.
1. BCMO (bis-klorometüülloksetaan) (CAS 142173-26-0) (vt punkte ML8.e.1 ja e.2);

2. dinitroasetidiin-t-butüülsool (CAS 125735-38-8) (vt punkti ML8.a.28);
3. HBIW (heksabensüülheksaasaisovürtsitaan) (CAS 124782-15-6) (vt punkti ML8.a.4);
4. TAIW (tetraatsetüüldibensüülheksaasaisovürtsitaan) (vt ka punkti ML8.a.4);
5. 1,3,5,7-tetraatsetüül-1,3,5,7-tetraasatsüklooktaan (TAT) (CAS 41378-98-7) (vt punkti ML8a.13);
6. 1,4,5,8-tetraasadekaliin (CAS 5409-42-7) (vt punkti ML8.a.27);
7. 1,3,5-triklorobenseen (CAS 108-70-3) (vt punkti ML8.a.23);
8. 1,2,4-trihüdoksübutaan (butaan-1,2,4-triool) (CAS 3068-00-6) (vt punkti ML8.e.5).

Märkus 5 Laengute ja seadmete kohta vt kategooriat ML4.

Märkus 6 Kategooria ML8 ei reguleeri järgmisi aineid, välja arvatud juhul, kui need ained esinevad ühendites punktis ML8.a reguleeritud kõrge siseenergiaga materjalide või punktis ML8.c reguleeritud pulbriliste metallidega, või on nendega segatud:

- a. ammooniumpikraat;
- b. must püssirohi;
- c. heksanitrodifenüülamiin;

- d. difluoroamiin;
- e. nitrotärklis;
- f. kaaliumnitraat;
- g. tetranitronaftaleen;
- h. trinitroanisool;
- i. trinitronaftaleen;
- j. trinitroksüleen;
- k. n-pürrolidinoon; 1-metüül-2-pürrolidinoon;
- l. dioktüülmaleaat;
- m. etüülheksüülakrülaat;
- n. trietüülalumiinium (TEA), trimetüülalumiinium (TMA) ja muud pürofoorsed alküülmetallid ja liitium-, naatrium-, magneesium-, tsink- või boorakrüülid;
- o. nitrotselluloos;
- p. nitroglütseriin (ehk glütserooltrinitraat, trinitroglütseriin, NG);
- q. 2,4,6-trinitrotolueen (TNT);

- r. etüleendiamiindinitraat (EDDN);
- s. pentaerütritooltetranitraat (PETN);
- t. pliiasiid, harilik ja aluseline pliistüfnaat ja asiide või asiidkomplekse sisaldavad initsieerivad lõhkeained ja löökpadrunisegud;
- u. trietüleenglükoolidinitraat (TEGDN);
- v. 2,4,6-trinitroresortsinool (stüfniinhape);
- w. dietüüldifenüüluurea; dimetüüldifenüüluurea; metüületüüldifenüüluurea (tsentraliidid);
- x. N,N-difenüüluurea (asümmeetriline difenüüluurea);
- y. metüül-N,N-difenüüluurea (asümmeetriline metüüldifenüüluurea);
- z. etüül-N,N-difenüüluurea (asümmeetriline etüüldifenüüluurea);
- aa. 2-nitrodifenüülamiin (2-NDPA);
- bb. 4-nitrodifenüülamiin (4-NDPA);
- cc. 2,2-dinitropropanool;
- dd. nitroguanidiin (vt ELi kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C011.d).

- ML9 Sõjalaevad, spetsiaalsed merenduslikud seadmed ja varustus ning nende komponendid, mis on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks:
- NB. Juhtimis- ja navigatsiooniseadmete kohta vt märkust 7 kategooria ML11 all.
- a. sõjalaevad ja laevad (pealvee- või allveelaevad), mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud ründevõi kaitseaktsioonideks, olenemata sellest, kas nad on kohandatud tsiviilkasutuseks või mitte, milline on nende tehniline seisund või kas kõnealused laevad kannavad relvi, relvasüsteeme, soomustust või mitte, samuti selliste laevade kered ja kerede osad;
- b. järgmised mootorid ja tõukejõusüsteemid:
1. diiselmootorid, mis on spetsiaalselt loodud allveelaevadele ja millel on mõlemad järgmised omadused:
 - a. väljundvõimsus 1,12 MW (1 500 hj) või enam ning
 - b. pöörete arv 700 p/min või enam;
 2. elektrimootorid, mis on spetsiaalselt loodud allveelaevadele ja millel on järgmised omadused:
 - a. väljundvõimsus enam kui 0,75 MW (1 000 hj);

- b. kiire tagasikäik;
 - c. vedelikjahutus ning
 - d. täielikult kinnine masin;
3. mittemagnetiseeruvad diiselmootorid, mis on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks ning mille väljundvõimsus on 37,3 kW (50 hj) või enam ja mille mittemagnetiseeruv osa ületab 75 % kogumassist;
4. spetsiaalselt allveelaevade jaoks kavandatud ja välisõhu juurdelisamisest sõltumatud tõukejõu-süsteemid;

Tehniline märkus

Välisõhu juurdelisamisest sõltumatu tõukejõusüsteem võimaldab veeliinist allpool oleval allveelaeval, millel ei ole juurdepääsu atmosfäärihapnikule, kasutada oma tõukejõusüsteemi kauem, kui see akude abil võimalik oleks. See ei hõlma tuumaenergiat.

- c. veealused avastamise seadmed, mis on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks, ja nende kontrollseadmed;
- d. allveelaevade ja torpeedode võrgud;
- e. ei kasutata;
- f. laevakere läbindused ja läbivad ühendused, mis võimaldavad koostoimimist laevavälise varustusega ning mis on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks;

Märkus Punkt ML9.f hõlmab ühe- ja mitmejuhtmelisi, koaksiaal- ning lainejuhtühendusi ja laevakere läbindusi, mis on võimelised säilitama lekkekindluse ning ettenähtud omadused sügavustel üle 100 m, ja kiudoptilisi konnektoreid ja optilisi laevakere läbindusi, mis on spetsiaalselt loodud laserkiire ülekandeks, sügavusest sõltumata. See ei hõlma harilikke võlli ja roolivarda läbindusi.

- g. gaas- või magnethõljukhõõrdega müratud laagrid, juhtseadmed tunnusmüra või vibratsiooni aktiivsummutamiseks ning selliseid laagreid sisaldavad seadmed, mis on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks.

ML10 ÕHUSÕIDUKID, ÕHUST KERGEMAD ÕHUSÕIDUKID, MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKID, ÕHUSÕIDUKITE MOOTORID JA VARUSTUS, NENDEGA SEOTUD VARUSTUS JA KOMPONENDID, MIS ON SPETSIAALSELT LOODUD VÕI KOHANDATUD SÕJALISEKS KASUTAMISEKS:

NB. Juhtimis- ja navigatsiooniseadmete kohta vt märkust 7 kategooria ML11 all.

- a. lahingotstarbelised õhusõidukid ja spetsiaalselt neile loodud komponendid;
- b. muud spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks loodud või kohandatud õhusõidukid ja õhust kergemad õhusõidukid sõjaliseks luureks, ründeaks, sõjaliseks treeninguks, transpordiks, dessandiks ja logistiliseks toeks, ning nende spetsiaalselt loodud komponendid;

- c. mehitamata õhusõidukid, nendega seotud varustus, mis on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks, ja nende spetsiaalselt loodud komponendid:
 - 1. mehitamata õhusõidukid, kaasa arvatud kaugjuhtimisega õhusõidukid (RPVd), autonoomse programmjuhtimisega õhusõidukid ja õhust kergemad õhusõidukid;
 - 2. mehitamata õhusõidukite stardiseadmed ja maapealse hooldamise seadmed;
 - 3. mehitamata õhusõidukite juhtimis- ja kontrolliseadmed;
- d. õhusõidukite mootorid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks, ja nende spetsiaalselt loodud komponendid;
- e. õhudessantvarustus, kaasa arvatud õhus kütuse tankimise varustus, mis on spetsiaalselt loodud kasutamiseks punktides ML10.a või ML10.b reguleeritud õhusõidukitega või punktis ML10.d reguleeritud õhusõidukite mootoritega, ja nende spetsiaalselt loodud komponendid;
- f. survetankimisseadmed, survetankimise varustus, seadmed, mis on spetsiaalselt loodud piiratud tingimustes töötamiseks, ja maapealsed seadmed, mis on spetsiaalselt välja arendatud kasutamiseks punktides ML10.a ja ML10.b reguleeritud õhusõidukitega või punktis ML10.d reguleeritud õhusõidukite mootoritega;

- g. sõjalise otstarbega kaitsekiivrid ja kaitsemaskid ja nende spetsiaalselt loodud komponendid, normaalset atmosfäärirõhku säilitavad hingamisaparaadid ja ülikonnad, mis on mõeldud kasutamiseks õhusõidukites, ning antikoormusülikonnad; õhusõidukites või reaktiivmürskudes kasutatavad vedela hapniku konverterid ja katapuldid ning lõhkelaenguga käivitav õhusõiduki meeskonna päästearustus;
- h. langevarjud ja nendega seotud varustus sõjalennukite isikkoosseisule, lastide allaheitmiseks või õhusõiduki kiiruse vähendamiseks ning nende spetsiaalselt loodud komponendid:
1. langevarjud:
 - a. eriüksuslaste täpseks maandumiseks;
 - b. sõjaväe dessanteerumiseks (dessantlangevarjud);
 2. langevarjud lastidele;
 3. paraglaiderid, tõmmiklangevarjud ning esmalangevarjud, mis võimaldavad stabiliseerida langevaid kehi (näiteks päästekapslid, katapultistmed, pommid) ja juhtida nende asendit;
 4. katapultistmete esmalangevarjud päästelangearjude avamiseks ja järjestikuse avamise reguleerimiseks;
 5. langevarjud, mis on määratud juhivate rakettide, mehitamata õhusõidukite ja kosmosesõidukite maandumiseks;

6. lähenemis- ja maandumiskiirust aeglustavad langevarjud;
 7. muud sõjalise otstarbega langevarjud;
 8. varustus, mis on spetsiaalselt loodud ülikõrgetel kõrgustel langevarjuhüppeks näiteks ülikonnad, spetsiaalsed kiivrid, hingamissüsteemid ja navigeerimisvarustus);
- i. langevarju automaatspioneerimise süsteemid lastidele; spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks loodud varustus mis tahes kõrgusel sooritatava hüppe tegemiseks, kaasa arvatud hapnikuvarustussüsteemid.

Märkus 1 Punkt ML10.b ei reguleeri spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks loodud õhusõidukeid või nende õhusõidukite variante, mis

- a. ei ole konfigureeritud sõjaliseks kasutamiseks ja ei ole varustatud seadmete või varustusega, mis on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks, ning
- b. on Wassenaari kokkuleppega liitunud riigi tsiviillennundusameti poolt tunnistatud tsiviilotstarbeliseks.

Märkus 2 Punkt ML10.d ei reguleeri järgmist:

- a. sõjaliseks kasutuseks loodud või kohandatud õhusõidukite mootorid, mis on Wassenaari kokkuleppega liitunud riigi tsiviillennundusameti poolt tunnistatud tsiviilõhusõidukil kasutamiseks, või nende spetsiaalselt loodud komponendid;

- b. kolbmootorid või nende spetsiaalselt loodud komponendid, välja arvatud spetsiaalselt mehitamata õhusõidukite jaoks loodud kolbmootorid.

Märkus 3 Punktides ML10.b ja ML10.d reguleeritud komponendid ja varustus, mis on spetsiaalselt loodud mittesõjalistele õhusõidukitele või õhusõidukite mootoritele, mis on kohandatud sõjaliseks kasutuseks, hõlmavad ainult selliseid sõjalise otstarbega komponente ja seotud varustust, mis on vajalikud sõjaliseks kasutuseks kohandamiseks.

ML11 Elektrooniline VARUSTUS, MIS EI OLE REGULEERITUD MUJAL ELI ÜHISES SÕJALISTE KAUPADE NIMEKIRJAS, NING SPETSIAALSELT SELLE JAOKS LOODUD KOMPONENDID:

- a. Spetsiaalselt sõjaliseks kasutuseks loodud elektrooniline varustus;

Märkus Kategooria ML11 hõlmab järgnevat:

1. elektrooniliste vastumeetmete seadmed ja nende vastased seadmed (näiteks varustus, mis on loodud radarisüsteemide või raadiovastuvõtjate eksitamiseks kõrvaliste või valesignaalidega või muul viisil vastase elektrooniliste vastuvõtuseadmete või vastumeetmete seadmete vastuvõtu, toimimise või nende efektiivsuse takistamiseks), kaasa arvatud summutusseadmed ja summutamise vastased seadmed;

2. sageduse kiirhäälestusega lambid;
 3. elektroonilised süsteemid või varustus, mis on loodud kas elektromagnetilise spektri järelevalveks ja seireks sõjalise luure või julgeoleku tagamise eesmärkidel või sellise järelevalve ja seire vastumeetmeteks;
 4. veealused vastumeetmed, mis hõlmavad akustilist ja magnetilist summutamist ja peibutamist; varustus, mis on loodud sonarite eksitamiseks kõrvaliste ja valesignaalidega;
 5. andmetöötluse turvaseadmed, andmete turvamise seadmed ning andmeedastus- ja signaliseerimisliinide turvaseadmed, mis kasutavad krüpteerimist;
 6. identifitseerimise, audentimise ja võtmesisestuse varustus ning võtmehalduse, -tootmise ja levitamise varustus;
 7. juhtimis- ja navigatsiooniseadmed;
 8. troposfäärihajumise põhise digitaalse raadioside edastusseadmed;
 9. spetsiaalselt teabesignaalide jaoks kavandatud digitaalsed demodulaatorid.
- b. globaalsete navigatsioonisatelliitide süsteemide (GNSS) segamise seadmed.

ML12 KINEETILISE ENERGIA RELVASÜSTEEMID JA NENDEGA SEOTUD VARUSTUS
NING NENDE SPETSIAALSELT LOODUD KOMPONENDID:

- a. kineetilise energia relvasüsteemid, mis on spetsiaalselt määratud sihtmärgi hävitamiseks või eesmärgist kõrvalejuhtimiseks;
- b. spetsiaalselt loodud testimise ja hindamise seadmed ja katsemudelid, kaasa arvatud diagnostika-seadmed ja sihtmärgid kineetilise energia lendkehade ja relvasüsteemide dünaamiliseks katsetamiseks.

NB. Allakaliibrilahingumoonas kasutatavate ja ainult keemilisel tõukejõul põhinevate relvasüsteemide ning nende lahingumoonas loetelu vt kategooriate ML1 kuni ML4 all.

Märkus 1 Kategooria ML12 hõlmab järgnevat, kui see on spetsiaalselt loodud kineetilise energia relvasüsteemidele:

- a. tõukejõu süsteemid, mis võimaldavad üksik- või kiirtulena kiirendada 0,1 g-st suuremaid masse kiirustele, mis ületavad 1,6 km/s;
- b. primaarenergia tootmise, elektrilise kaitsekilbi, energia salvestamise, termoregulatsiooni-, lülitus-ja kütusekäsitlusseadmed ning elektrilised liidesed toiteallika, relva ja muude relvatorni toiteallikafunktsioonide vahel;
- c. sihtmärgi leidmise, jälgimise, tulejuhtimise või kahjustuste hindamise süsteemid;
- d. projektiilide isesihituse, juhtimise või külgkiirenduse jõusüsteemid.

Märkus 2 Kategooria ML12 reguleerib relvasüsteeme, mis kasutavad mõnda järgnevat tõekehjõudu:

- a. elektromagnetiline;
- b. elektrotermiline;
- c. plasma;
- d. kergegaas või
- e. keemiline (kui seda kasutatakse koos mõnega ülalnimetatutest).

ML13 SOOMUSTATUD VÕI KAITSEVARUSTUS, -KONSTRUKTSIOONID JA -KOMPONENDID:

- a. järgmised soomusplaadid:
 - 1. mis on valmistatud vastavalt sõjalistele standarditele või spetsifikatsioonidele või
 - 2. mis sobivad sõjaliseks kasutamiseks;
- b. metallilistest või mittemetallilistest materjalidest või nende kombinatsioonidest koosnevad konstruktsioonid, mis on loodud sõjaliste süsteemide ballistiliseks kaitseks, ja nende komponendid;
- c. kiivrid, mis on valmistatud vastavalt sõjalistele standarditele või spetsifikatsioonidele või võrreldavatele siseriiklikele standarditele ning nende spetsiaalselt loodud komponendid, nt kiivri kest, vooderdis ja mugavuspadjad;

- d. soomusvestid ja muu kaitseriietus, mis on valmistatud vastavalt sõjalistele standarditele või spetsifikatsioonidele (või vastavalt nendega võrdväärsetele standarditele), ja nende spetsiaalselt loodud komponendid.

Märkus 1 Punkt ML13.b hõlmab materjale, mis on spetsiaalselt loodud aktiivsoomuse valmistamiseks või sõjaliste varjendite ehitamiseks.

Märkus 2 Punkt ML13.c ei reguleeri konventsionaalseid teraskiivreid, millele ei ole paigaldatud mis tahes tüüpi lisavarustust ning mis ei ole kohandatud või loodud mis tahes tüüpi lisavarustuse paigaldamiseks.

Märkus 3 Punktid ML13.c ja ML13.d ei reguleeri kiivreid, soomusveste või kaitseriietust, mida kasutaja kannab kasutaja enda isiklikuks kaitseks.

Märkus 4 Punktiga ML13 reguleeritakse üksnes selliseid spetsiaalselt pommide kahjutukstegemisega tegelevatele töötajatele loodud kiivreid, mis on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks.

NB. 1 Vt samuti ELi kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1A005. NB.

NB. 2 Soomusvestide ja kiivrite valmistamisel kasutatud kiud- või niitmaterjalide kohta vt ELi kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkti 1C010.

ML14 SPETSIAALVARUSTUS SÕJALISTEKS TREENINGUTEKS VÕI SÕJALISTE STSENAARIUMITE SIMULEERIMISEKS JA SIMULAATORID, MIS ON SPETSIAALSELT LOODUD KATEGOORIATES ML1 VÕI ML2 REGULEERITUD RELVADEGA TREENINGUTE LÄBIVIIMISEKS, NING NENDE SPETSIAALSELT LOODUD KOMPONENDID JA LISASEADMED.

Tehniline märkus

Mõiste „spetsiaalvarustus sõjalisteks treeninguteks” hõlmab sõjalisi ründe-, lahinglennu-, radari sihtmärgi treeningsüsteeme, radari sihtmärgi genereerijaid, suurtüki treeningseadmeid, allveelaevade vastase sõjapidamise treeningsüsteeme, lennusimulaatoreid (kaasa arvatud pilootide ja astronautide tsentrifuugitreeningsüsteemid), radarite, instrumentaallennu, navigatsiooni, raketistardi, sihtmärgi varustuse, droon-lennumasina, relvastuse ja piloodita lennumasina treeningsüsteeme, mobiilseid treeningsüsteeme ja treeningvarustust maapealseteks sõjalisteks operatsioonideks.

Märkus 1 Kategooria ML14 hõlmab simulaatorite kujutiseprojektoreid ja interaktiivse keskkonna süsteeme, kui need on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks.

Märkus 2 Kategooria ML14 ei reguleeri spetsiaalselt jahi- ja sportrelvade kasutamise treenimiseks loodud varustust.

ML15 SPETSIAALSELT SÕJALISEKS KASUTAMISEKS LOODUD PILDISTAMISE JA VASTUMEETMETE SEADMED JA NENDE SPETSIAALSELT LOODUD KOMPONENDID JA LISAVARUSTUS:

- a. salvestuse ja pilditöötluse seadmed;
- b. kaamerad, fotovarustus ja filmitöötlusseadmed;
- c. kujutise võimendusseadmed;
- d. infrapunase või soojuskujutise varustus;
- e. kujutist edastavate radarite andurseadmed;
- f. vastumeetmete seadmed või vastumeetmete vastased seadmed kasutamiseks punktides ML15.a kuni ML15.e reguleeritud varustusega.

Märkus Punkt ML15.f hõlmab varustust, mis on loodud halvendama sõjaliste kujutise tekitamise seadmete toimimist või efektiivsust või vähendama selliseid halvendavaid mõjusid.

Märkus 1 Mõiste "spetsiaalselt loodud komponendid" sisaldab selles kategoorias järgmist, kui see on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks:

- a. infrapunase kujutise elektronoptilised muundurid;

- b. fotokordistid (v.a esimese põlvkonna omad);
- c. mikroanalplaadid;
- d. kõrge valgustundlikkusega telekaamera saatetorud;
- e. detektormassiivid (sh elektrooniliselt ühendatud või vahetu väljundiga süsteemid);
- f. püroelektrilised telekaamera saatetorud;
- g. pildistamis- ja jälgimisseadmete jahutussüsteemid;
- h. elektrilise päästikuga fotokroomsed või elektrooptilised katikud kiirusega alla 100 μ s, v.a katikud, mis on kiirkaamera põhikomponendiks;
- i. kiudoptilised kujutise inverterid;
- j. liitpooljuht-fotokatoodid.

Märkus 2 Punkt ML15 ei reguleeri esimese põlvkonna kujutisvõimendeid või seadmeid, mis on spetsiaalselt loodud ühilduma ainult esimese põlvkonna kujutisvõimenditega.

NB. Esimese põlvkonna kujutisvõimendeid sisaldavate relvasihikute staatuse kohta vt kategooriaid ML1 ja ML2 ning punkti ML5.a.

NB. Vt samuti ELi kahesuguse kasutusega kaupade nimekirja punkte 6A002.a.2 ja 6A002.b.

ML16 SEPISTUSED, VALANDID JA MUUD LÕPETAMATA KAUBAD, MILLE KASUTAMINE REGULEERITUD KAUPADES ON KINDLAKS MÄÄRATAV TOODETE MATERJALI KOOSTISE, GEOMEETRIA VÕI FUNKTSIOONI JÄRGI, JA MIS ON SPETSIAALSELT LOODUD KASUTAMISEKS MÕNE KATEGOORIATES ML1 KUNI ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 VÕI ML19 REGULEERITUD KAUBAGA.

ML17 MITMESUGUSED SEADMED, MATERJALID JA ANDMEKOGUD NING SPETSIAALSELT NEILE LOODUD KOMPONENDID:

a. sõltumatud sukeldumisaparaadid ja veealuse ujumise aparaadid:

1. suletud või poolsuletud ahelaga (hingamisõhu uuendamistsükliga) hingamisaparaadid, mis on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks (st spetsiaalselt loodud mittemagnetiseeruvatena);
2. komponendid, mis on spetsiaalsed loodud avatud ahelaga hingamisaparaatide muundamiseks sõjaliselt kasutatavaks;
3. kaubad, mis on loodud eranditult sõjaliseks kasutamiseks koos sõltumatute sukeldumisaparaatidega ja veealuse ujumise aparaatidega;

b. spetsiaalselt sõjaliseks kasutuseks loodud ehitusseadmed;

- c. abidetailid, pindkatted või töötlus, mis võimaldab muuta objekti radaritele või muudele anduritele raskesti avastatavaks (signature suppression) ning mis on loodud sõjaliseks kasutamiseks;
- d. pioneertehtiline varustus, mis on loodud kasutamiseks sõjategevuse piirkonnas;
- e. robotid ja nende kontrollid ning robotite tööorganid, millel on mõni järgmine omadus:
 - 1. nad on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks;
 - 2. nad sisaldavad vahendeid hüdrauliliste joonte kaitseks ballistiliste kildude väljastpoolt põhjustatud läbilöövide vastu (näiteks omavad iselukustuvaid jooni) ning on mõeldud kasutama hüdraulilisi fluidumeid leekpunktiga, mis on kõrgem kui 839 K (566 °C) või
 - 3. nad on spetsiaalselt loodud tööoperatsioonide täitmiseks elektromagnetilise impulsi (EMP) keskkonnas;
- f. andmebaasid (parameetrilised tehnilised andmebaasid), mis on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks koos ELi ühises sõjaliste kaupade nimekirjas reguleeritud varustusega;
- g. tuumaenergiat genereeriv varustus või jõuseadmed, kaasa arvatud spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks loodud tuumareaktorid ja nende spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks loodud või kohandatud komponendid;

- h. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks loodud varustus ja materjalid, mille pindkate või töötlus võimaldab need muuta radaritele või muudele anduritele raskesti avastatavaks (*signature suppression*), ja mida ei ole reguleeritud mujal ELi ühises sõjaliste kaupade nimekirjas;
- i. simulaatorid, mis on spetsiaalselt loodud sõjalise otstarbega tuumareaktoritele;
- j. mobiilsed töökojad, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjalise varustuse teenindamiseks;
- k. välitingimustes kasutatavad energiageneraatorid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks;
- l. konteinerid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutamiseks;
- m. parved, mida ei ole reguleeritud mujal ELi ühises sõjaliste kaupade nimekirjas, sillad ning pontoonid, mis on spetsiaalselt loodud sõjaliseks kasutamiseks;
- n. spetsiaalselt kategooriates ML4, ML6, ML9 ja ML10 reguleeritud toodete arendamiseks loodud katsemudelid;
- o. spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks loodud laserkaitsevarustus (silma- ja sensorikaitse).

Tehnilised märkused

- 1. Kategoorias ML17 tähendab mõiste „andmebaas” (parameetriline tehniline andmebaas - parametric technical database) militaarse sisuga tehnilise teabe andmekogu, mille kasutamine võib tõhustada sõjalise varustuse või seadmete jõudlust..

2. Kategoorias ML17 tähendab mõiste "kohandatud" mis tahes struktuurilist, elektrilist, mehaanilist või muud muudatust, mis annab mittesõjalise otstarbega objektile sõjalise võimekuse, mis on võrdväärne spetsiaalselt sõjaliseks kasutamiseks loodud objekti sõjalise võimekusega.

ML18 ELI ÜHISE SÕJALISTE KAUPADE NIMEKIRJAGA REGULEERITUD VARUSTUS
KAUPADE TOOTMISEKS:

- a. tootmisseadmed, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud ELi ühises sõjaliste kaupade nimekirjas reguleeritud kaupade tootmiseks, ja nende spetsiaalselt loodud komponendid;
- b. spetsiaalselt loodud katsekeskkonna rajatised ja nendele spetsiaalselt loodud varustus ELi ühises sõjaliste kaupade nimekirjas reguleeritud kaupade sertifitseerimiseks, kvaliteedi hindamiseks, või katsetamiseks.

Tehniline märkus

Kategoorias ML18 tähendab mõiste tootmine väljatöötamist, ülevaatust, valmistamist, katsetamist ja kontrolli.

Märkus Punktide ML18.a ja ML18.b hõlmavad järgmisi seadmeid:

- a. pideva töörežiimiga nitraatorid;
- b. tsentrifugaalkatseaparatuur või seadmed, millel on mis tahes järgmine omadus:
 - 1. ajami või ajamite summaarne nimivõimsus üle 298 kW (400 hj);

2. võime taluda kasulikku koormust 113 kg või üle selle või
 3. võime anda tsentrifugaalkiirendus 8 g või üle selle kasuliku koormuse puhul 91 kg või üle selle;
- c. kuivatuspressid;
 - d. spetsiaalselt sõjalise otstarbega lõhkeainete ekstrudeerimiseks loodud või kohandatud tiguekstruuderid;
 - e. lõikeseadmed ekstrudeeritud paiskelõhkeainete mõõtu lõikamiseks;
 - f. katmistrumlid (sweetie barrels) diameetriga 1,85 m või üle selle ja kasuliku koormusega üle 227 kg;
 - g. pidevvoolusegajad tahkete paiskelõhkeainete jaoks;
 - h. hüdromehaanilised veskid sõjalise otstarbega lõhkeainete peenestamiseks või jahvatamiseks;
 - i. seadmed punktis ML8.c.8 loetletud metallipulbri osakeste kerakujulisuse ja ühtlase osakeste suurusjaotuse saavutamiseks;
 - j. konvektsioonvoolukonverterid punktis ML8.c.3 loetletud materjalide konversiooniks.

ML19 SUUNATUD ENERGIA RELVASÜSTEEMID (DEW), NENDEGA SEOTUD
VARUSTUS VÕI NENDE VASTUMEETMETE VARUSTUS JA KATSEMUDELID
NING NENDE SPETSIAALSELT LOODUD KOMPONENDID:

- a. lasersüsteemid, mis on spetsiaalselt loodud sihtmärgi hävitamiseks või eesmärgist kõrvalejuhtimiseks;
- b. elementaarosakeste kiirtesüsteemid, mis on võimelised sihtmärgi hävitama või eesmärgist kõrvale juhtima;
- c. suure võimsusega raadiosagedussüsteemid (RF), mis on võimelised sihtmärgi hävitama või eesmärgist kõrvale juhtima;
- d. varustus, mis on spetsiaalselt loodud punktides ML19.a kuni ML19.c reguleeritud varustuse avastamiseks, identifitseerimiseks ja nimetatud varustuse vastaseks kaitseks;
- e. käesolevas kategoorias reguleeritud süsteemide, varustuse ja nende komponentide füüsilised test-mudelid;
- f. pidevergastusega või impulsslasersüsteemid, mis on spetsiaalselt loodud kasutamiseks inimese nägemisorganite kestva pimestamise eesmärgil.

Märkus 1 Kategoorias ML19 reguleeritud suunatud energia relvasüsteemide hulka kuuluvad süsteemid, mille võimekus põhineb järgmiste seadmete juhitud kasutamisel:

- a. pidevergastusega või impulsslaserid, mis on piisava võimsusega tavalahingumoonaga võrreldava hävitusvõimsuse saavutamiseks;

- b. osakeste kiirendid, mis tekitavad laetud või neutraalsete osakeste hävitava toimega voo;
- c. kõrge impulsi või keskmise võimsusega raadiosagedusliku voo allikad, mille tekitatav väli on küllaldase tugevusega eemal asetseva sihtmärgi elektroonika töökõlbmatuks muutmiseks.

Märkus 2 Kategooria ML19 hõlmab järgmisi seadmeid, kui need on spetsiaalselt loodud suunatud energia relvasüsteemidele:

- a. primaarenergia tootmise, energia salvestamise, lülitus-, toite regulatsiooni ja kütusekäsitlus-seadmed;
- b. sihtmärgi otsimise ja jälgimise süsteemid;
- c. süsteemid, mis on võimelised hindama sihtmärgi kahjustusi, hävitamist või missiooni katkestamist;
- d. varustus kiirte käsitlemiseks, levitamiseks ja suunamiseks;
- e. kiire kiirejuhtimisvõimega varustus kiireks töötamiseks mitme sihtmärgiga;
- f. adaptiivoptika ja faasikonjugaatorid;
- g. negatiivsete vesinikioonide voo allikad;
- h. kosmosekindlad kiirendiosad;
- i. negatiivsete ioonivoogude kombineerimise seadmed;

- j. seadmed kõrge energiaga ioonivoo juhtimiseks ja suunamiseks;
- k. kosmosekindlad metallikiled vesiniku isotoopide negatiivsete ioonide voogude neutraliseerimiseks.

ML20 KRÜOGEENNE JA ÜLIJUHTIV VARUSTUS NING SELLE SPETSIAALSELT LOODUD KOMPONENDID JA LISASEADMED:

- a. varustus, mis on spetsiaalselt loodud või konfigureeritud paigaldamiseks sõidukitele sõjaliseks rakendamiseks maal, merel, õhus või kosmoses ja mis on võimelised töötama sõiduki liikumise ajal ning tootma või säilitama temperatuuri alla 103 K (– 170 °C);

Märkus Punkt ML20.a hõlmab mobiilseid süsteeme, mis sisaldavad või kasutavad mittemetallilisest või mitteelektrilisest juhtmaterjalist valmistatud varustust või komponente, nagu plastid või epoksüüdimmutusega materjalid.

- b. ülijuht-elektriseadmed (pöördmehhanismid ja transformaatorid), mis on spetsiaalselt loodud või konfigureeritud paigaldamiseks sõidukitele sõjaliseks rakendamiseks maal, merel, õhus või kosmoses ja mis on võimelised töötama liikumise ajal.

Märkus Punkt ML20.b ei reguleeri hübriidseid unipolaarseid alalisvoolugeneraatoreid, millel on tavalised ühe poolusega metallrootorid, mis pöörlevad ülijuhtiva mähise tekitatud magnetväljas, kui need mähised on generaatori ainus ülijuhtiv osa.

ML21 TARKVARA:

- a. tarkvara, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud ELi ühises sõjaliste kaupade nimekirjas reguleeritud varustuse ja materjalide arendamiseks, tootmiseks või kasutamiseks;
- b. spetsiifiline tarkvara:
 - 1. tarkvara, mis on spetsiaalselt loodud:
 - a. sõjaliste relvasüsteemide modelleerimiseks, simuleerimiseks või hindamiseks;
 - b. sõjalistes relvasüsteemides kasutatava tarkvara arendamiseks, järelvalveks ja uuendamiseks;
 - c. sõjaliste operatsioonide stsenaariumite modelleerimiseks või simuleerimiseks;
 - d. käsu, kommunikatsiooni, kontrolli ja luure (C3I) või käsu, kommunikatsiooni, kontrolli, andmetöötluse ja luure (C4I) rakendusvahendites kasutamiseks;
 - 2. tarkvara, mis võimaldab kindlaks määrata konventsionaalse, tuuma-, keemia- või bioloogilise relva kasutamisest tulenevaid mõjusid;
 - 3. tarkvara, mida ei reguleerita punktis ML21.a, ML21.b.1 või ML21.b.2, kuid mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud selleks et võimaldada ELi ühises sõjaliste kaupade nimekirjaga mitte-reguleeritud varustusel täita ELi ühise sõjaliste kaupade nimekirjaga reguleeritud varustuse sõjalisi ülesandeid.

ML22 TEHNOLOOGIA:

- a. punktis ML22.b mitte reguleeritud tehnoloogia, mis on vajalik Euroopa Liidu ühises sõjaliste kaupade nimekirjas loetletud kaupade arendamiseks, tootmiseks või kasutamiseks;
- b. tehnoloogia:
 - 1. tehnoloogia, mis on vajalik Euroopa Liidu ühises sõjaliste kaupade nimekirjas reguleeritud kaupade tootmiseseadmete projekteerimiseks, kokkupanekuks, tööshoidmiseks, hooldamiseks ning parandamiseks, isegi kui kõnealused komponendid ise ei ole ühises sõjaliste kaupade nimekirjas reguleeritud;
 - 2. tehnoloogia, mis on vajalik väikerelvade arendamiseks ja tootmiseks, isegi kui seda kasutatakse antiiksete väikerelvade reproduktsioonide tootmiseks;
 - 3. tehnoloogia, mis on vajalik punktides ML7.a kuni ML7.g reguleeritud toksiliste ühendite, vastava varustuse või komponentide arendamiseks, tootmiseks või kasutamiseks;
 - 4. tehnoloogia, mis on vajalik punktis ML7.h reguleeritud biopolümeeride või spetsiifiliste rakkude kultuuride arendamiseks, tootmiseks või kasutamiseks;
 - 5. tehnoloogia, mis on vajalik punktis ML7.i.1 reguleeritud biokatalüsaatorite inkorporeerimiseks sõjalistesse kandeühenditesse või -materjalidesse.

Märkus 1 Tehnoloogia, mis on vajalik ELi ühises sõjaliste kaupade nimekirjas reguleeritud kaupade arendamiseks, tootmiseks või kasutamiseks, on reguleeritud ühises sõjaliste kaupade nimekirjas ka siis, kui seda rakendatakse ühises sõjaliste kaupade nimekirjas mittereguleeritud kaupade suhtes.

Märkus 2 Kategooria ML22 ei reguleeri järgmist tehnoloogiat:

- a. tehnoloogia, mis on minimaalselt vajalik ühises sõjaliste kaupade nimekirjas mittereguleeritud kaupade või kaupade, mille eksport on lubatud, paigaldamiseks, tööshoidmiseks, hooldamiseks (kontrollimiseks) ja parandamiseks;
 - b. tehnoloogia, mis on üldkasutatav, baasteadusuuring või minimaalne vajalik teave patenditaotlusteks;
 - c. tehnoloogia, mida kasutatakse tsiviiltranspordivahendite jõusüsteemide magnetilises induktsioonis.
-